

สำนักงานการอุดมศึกษา
 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
 กระทรวงศึกษาธิการ

**ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย
 ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1**

นางโฉมทัศนีย์ ดวงทวี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วัน เดือน ปี..... **5 MAR 2013** สาขาวิชาบริหารการศึกษา

เลขทะเบียน..... **245038** ปีการศึกษา 2554

เลขเรียกหนังสือ **๑๖**
๘๗๑.๓๑
ค ๘๓๑ค
๒๕๕๔

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**STUDENTS ' OPINIONS ON STUDENT-CENTERED
INSTRUCTIONALMANAGEMENT OF COLLEGES UNDER
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION 1
VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTE**

CHOMTASSANEE DOUNGTAWEE

**A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements for education
in educational administration**

Academic Year 2011

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ชื่อเรื่อง ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
 เป็นสำคัญของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1

ชื่อผู้วิจัย โฉมทัศน์ี ดวงทวี

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ھرรรษา ศิวรักษ์

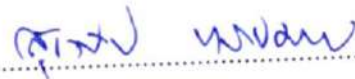
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร

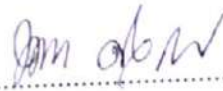
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรมสุรีย์ เชื่อมทอง

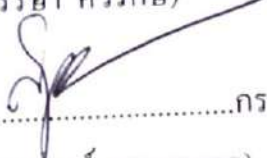
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

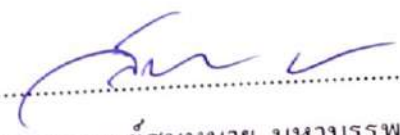
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

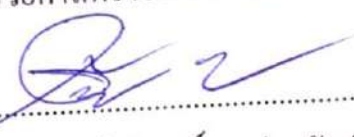
ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา)

กรรมการ ✓
 (รองศาสตราจารย์ ھرรรษา ศิวรักษ์)

กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรมสุรีย์ เชื่อมทอง)

กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย มหาบรรพต)

กรรมการและเลขานุการ
 (อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อเรื่อง	ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1
ชื่อผู้วิจัย	โคมทัศนีย์ ดวงทวี
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์हरรรษา ทิวรักษ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียน จำแนกตามแผนกที่ศึกษา 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา และ 4) ศึกษาข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน จำนวน 267 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 มีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมิน และด้านการจัดเนื้อหาสาระ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
2. ความคิดเห็นของผู้เรียน ในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันตามแผนกที่ศึกษา
3. ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย แผนกช่างอุตสาหกรรม มีความเห็นแตกต่างกันในระหว่างชั้นปีที่ศึกษาใน 3 ด้าน คือ ด้าน

การจัดเนื้อหาสาระ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ส่วนแผนก
พาณิชย์การ มีความแตกต่างกันในระหว่างชั้นปีที่ศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดผล
และประเมินผล และด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้และ

4. ข้อเสนอแนะต่อการเรียนการสอนมีดังนี้ ควรจัดเนื้อหาสาระให้ครอบคลุมตรง
จุดประสงค์และให้สอดคล้องกับครูผู้สอน ผู้เรียนและสาขาที่เรียน ควรมีสื่อหลายรูปแบบ ควรมี
การวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล

Title	Students' Opinions on Student-Centered Instructional Management of Colleges under Bangkok Metropolitan Administration 1 Vocational Education Institute
Author	Chomtassanee Doungtawee
Program	Educational Administration
Major Advisor	Associate Professor Hunsa Siwaruk
Co-Advisor	Assistant Professor Dr.Sarayut Sethakhajorn
Co-Advisor	Assistant Professor Dr.Premsuree Chuamthong
Academic year	2011

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the students' opinion on student-centred instructional management of colleges under Bangkok Metropolitan Administration 1 Vocational Education Institute 2) to compare students' opinion categorized by educational programs 3) to compare students' opinion categorized by years of study and 4) to study the suggestions on student-centred instructional management. The population included 267 students. Data were collected using 5-point rating scale questionnaire and checklist and were statistically analyzed in percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, and One-Way ANOVA.

The findings revealed as follows:

1. The student-centred instructional management of colleges under Bangkok Metropolitan Administration 1 Vocational Education Institute was generally found at high level. After item analysis, the one with the highest mean was learning atmosphere followed by measurement and evaluation and content management.
2. Students' opinion was not different after the educational program.
3. Industrial mechanics students' opinion was different in 3 aspects e.g. content management, instructional medias, and learning atmosphere where that of those in commerce

section was different in 3 aspects e.g. instructional medias, measurement and evaluation, and learning atmosphere.

4. The suggestions included congruence of content with objectives, teachers, students, and programs; varieties of medias; and continuant measurement and evaluation as well as students' involvement in such a process.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยความอนุเคราะห์อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์हरรษา ศิวรักษ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เปรมสุรีย์ เชื่อมทองและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร ที่ให้ความเมตตา สละเวลาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการดำเนินการวิจัยจนเป็นผลสำเร็จ

ขอขอบคุณ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการสร้างเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณอันสูงสุดของคุณพ่อ คุณแม่ ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้การอบรมสั่งสอน ปลูกฝังความใฝ่รู้ในการศึกษา พร้อมทั้งครอบครัวที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยจนประสบผลสำเร็จ

โสมทัศนีย์ ดวงทวิ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
ประกาศศุณฺญูปการ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	8
การปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	30
หลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.....	33
สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	45
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ.....	47
- เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนแยกเป็นแผนกช่างอุตสาหกรรม และพาณิชยกรรม โดยใช้ค่าการแจกแจงแบบที (t-test).....	53
- เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนแยกเป็นแผนกช่างอุตสาหกรรม และพาณิชยกรรม ตามชั้นปีที่ศึกษา.....	55
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	60
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	65
สรุปผลการวิจัย.....	65
อภิปรายผล.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	70
บรรณานุกรม.....	72
ภาคผนวก.....	76
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	77
ภาคผนวก ข หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	88
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือแบบสอบถาม...	94
ภาคผนวก ง การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา.....	98
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	102

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระดับหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545(46) และหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546.....	34
2	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามวิทยาลัย.....	41
3	จำนวนและร้อยละของข้อมูล สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	46
4	ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ในด้านต่าง ๆ...	47
5	ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของวิทยาลัย ในด้านการจัดเนื้อหาสาระ.....	48
6	ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของวิทยาลัย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	49
7	ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของวิทยาลัย ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	50
8	ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของวิทยาลัย ด้านการวัดผลและประเมินผล.....	51
9	ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของวิทยาลัย ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้.....	52
10	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญของวิทยาลัย จำแนกตามแผนกที่ศึกษา	53
11	ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ระหว่างแผนกวิชาช่างอุตสาหกรรมกับแผนกพาณิชยกรรม...	54
12	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ของแผนกวิชาช่างอุตสาหกรรม ระหว่างชั้นปี.....	55

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	<p>ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างทางความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ของแผนกวิชาช่างอุตสาหกรรม ระหว่างชั้นปี เป็นรายคู่.....</p>	56
14	<p>ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ของแผนกพาณิชยกรรม ระหว่างชั้นปี.....</p>	57
15	<p>ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างทางความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ของแผนกวิชาช่างอุตสาหกรรม ระหว่างชั้นปี เป็นรายคู่.....</p>	58
16	<p>ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับ ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ด้านการจัดเนื้อหาสาระ...</p>	60
17	<p>ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับ ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....</p>	61
18	<p>ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับ ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ด้านสื่อการเรียนการสอน...</p>	62
19	<p>ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับ ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ด้านการวัดผลและประเมินผล.....</p>	63
20	<p>ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับ ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้.....</p>	64

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

7

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้มีเจตนารมณ์ที่ต้องการเน้นย้ำว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จักแสวงหาคำความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และนอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 มาตรา 22 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักที่ว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ดังนั้นการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องจัดให้ผู้เรียน รู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น มีนิสัยรักการเรียนรู้และเกิดการใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ยังต้องส่งเสริมให้ผู้สอนจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกันกับผู้ปกครอง ชุมชน และทุกส่วนของสังคม และมาตรา 24 ระบุว่า การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมในการสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญหน้าสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ มีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ที่มีประสานความร่วมมือ

กับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จะทำให้บทบาทของผู้เรียนเปลี่ยนจากผู้รับมาเป็นผู้เรียนและเปลี่ยนบทบาทของครูจากผู้สอน หรือผู้ถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ปัจจุบันยังมีครูและผู้บริหารที่สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประสบความสำเร็จ ซึ่งมีใช้เรื่องใหม่แต่เริ่มพัฒนามานานแล้ว โดยมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ประสบความสำเร็จด้วยจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู ด้วยความรัก ความเมตตาต่อศิษย์อย่างเต็มเปี่ยม ยิ่งสภาวะการณ์ปัจจุบันปัจจัยที่เอื้อต่อการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และกระแสการปฏิรูปการเรียนรู้อยู่ในความสนใจของประชาชนทั่วไปจึงเป็นปัจจัยเสริมให้การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดประสบความสำเร็จได้ และที่สำคัญการปฏิรูปการเรียนรู้จะสำเร็จไม่ได้เลย หากครูและผู้บริหาร โรงเรียนขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาอย่างมีระบบ (วิเศษ ชินวงศ์, 2544: 33)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในฐานะหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีสถานศึกษาในสังกัด 5 ประเภท ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยสารพัดช่าง และวิทยาลัยการอาชีพ มีหน้าที่จัดการศึกษาฝึกอบรมทักษะอาชีพเพื่อประกอบอาชีพอิสระ และผลิตกำลังคนในระดับช่างฝีมือ ช่างฝีมือ และช่างเทคนิคให้ดีมีคุณภาพและปริมาณเพียงพอับความต้องการของตลาดแรงงานโดยมีจุดเน้นการพัฒนาสอดคล้องกับหลักการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ คือ มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นเลิศ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นผู้มีสุขภาพพลานามัยดีทั้งร่างกาย จิตใจและเป็นผู้มีความสามารถในการใช้ความคิดใฝ่รู้ สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมีความสามารถทั้งทางวิชาการและวิชาชีพในระดับสากล สามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้ มีคุณธรรม จริยธรรมมีจิตใจเป็นประชาธิปไตย ไม่เห็นแก่ตัว รู้จักรับผิดชอบ ปฏิบัติตามคำสอนของศาสนายึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขเข้าใจในความเป็นไปของโลกและสามารถปรับเปลี่ยนไปในทางที่เหมาะสมได้เมื่อมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย ซึ่งหลักการดังกล่าวสถานศึกษาในสังกัดต้องนำไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัดรวมทั้งวิทยาลัยการอาชีพที่มีหน้าที่ด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และหลักสูตรระยะสั้นด้วย (กรมอาชีวศึกษา, 2541: 31-32)

จากหลักการดังกล่าว ผู้วิจัยได้มีความสนใจ ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา

กรุงเทพมหานคร 1 เพื่อผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความคิดเห็นของ ผู้เรียนและเป็นแนวทางให้แก่สถานศึกษาอื่นๆ ในการนำข้อมูล และผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 จำแนกตามแผนกที่ศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 แผนกช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยการ ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 รวมจำนวน 816 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 แผนกช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยการ ของวิทยาลัยในสังกัด สถาบัน การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 คือ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ และวิทยาลัยการอาชีพกาญจนากิเษกหนองจอก จำนวน 267 คน ตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม ตามตารางสุ่มของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 แผนก

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 5 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านการจัดเนื้อหาสาระ
- 2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล
- 2.5 ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการวิจัยตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2552 - เดือนมกราคม 2553

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางความคิดที่เป็นเหตุผลของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 5 ด้าน คือ การจัดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยคิดสร้างสรรค์จากตนเอง รู้จักค้นคิด วิเคราะห์ และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยผู้สอนจะต้องมีการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในด้านการจัดเนื้อหาสาระ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้

ด้านการจัดเนื้อหาสาระ หมายถึง แนวทางการปฏิบัติในการจัดการศึกษา ให้แก่ผู้เรียน โดยคำนึงถึง ความสนใจ ความเหมาะสมของผู้เรียนและท้องถิ่น ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหาสาระ สามารถนำเนื้อหาสาระไปใช้ในการประกอบวิชาชีพและพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามความถนัดของผู้เรียน รวมทั้งกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยคำนึงถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ ให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด การแก้ปัญหา การจัดการที่เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวผู้เรียน

ด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ประกอบการเรียนรู้ให้หลากหลายและมีจำนวนเพียงพอกับผู้เรียน มีความทันสมัย ครอบคลุมเนื้อหาสาระวิชาที่เรียน สามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระ ส่งเสริมการฝึกทักษะ การค้นคว้าหาความรู้และแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยพัฒนาปรับปรุงสื่อจากภูมิปัญญาที่เป็นเทคโนโลยีท้องถิ่นสาขานำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม และคุ้มค่าก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

ด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึง การวัดผลและประเมินผลที่เกิดจากการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้อ หมายถึง การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาให้ทันสมัยเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องโดยเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง จากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ด้วยความร่วมมือของสถานศึกษา ครอบครัว ชุมชน และสถานประกอบการ เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นการเรียนรู้ด้วยการเสริมแรงแก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม

ผู้เรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาในหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ในแผนกช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยการ ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1

สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 หมายถึง กลุ่มสถานศึกษา 1 ใน 28 สถาบันการศึกษาซึ่งเป็นองค์กรในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการด้านอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สถานศึกษาในกรุงเทพมหานคร 1 จำนวน 11 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยพณิชยการอินทราชัย วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมลออ วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร วิทยาลัยสารพัดช่างสี่พระยา วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยกาญจนภิเษกมหานครและวิทยาลัยพาณิชยการบางนา ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกวิทยาลัยที่มีการสอนช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยการด้วยกัน คือ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยกาญจนภิเษกมหานคร วิทยาลัยการอาชีวพนวมินทรราชูทิศ วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก

วิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 หมายถึง วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนภิเษกมหานคร วิทยาลัยการอาชีวพนวมินทรราชูทิศ และวิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบระดับความคิดเห็นของงานวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน และดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. ได้ทราบระดับความคิดเห็นของงานวิจัยจะเป็นข้อมูลเสนอหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อประกอบการพิจารณา วางแผนส่งเสริมสนับสนุนด้านงบประมาณ และปรับปรุงการดำเนินงาน ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ประสบผลสำเร็จ
3. ได้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียน โดยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถรู้ความต้องการของนักเรียน ในการทำกิจกรรมทั้ง 5 ด้าน คือ การจัดเนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยนี้มีจุดมุ่งเน้นในกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการจัดเนื้อหาสาระ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีหลักในการวิจัยคือ ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดเอาสาระสำคัญพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นแนวทางในการวิจัย

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ. 2545

- การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. จัดเนื้อหาสาระ
2. ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ
3. การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน
4. จัดการเรียนการสอนปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม
5. จัดบรรยากาศการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมและสื่อการสอน
6. จัดการเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่

ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1

- การจัดเนื้อหาสาระ
- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- สื่อการเรียนการสอน
- การวัดผลและประเมินผล
- การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามแผนกและชั้นปีที่ศึกษา

- การจัดเนื้อหาสาระ
- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- สื่อการเรียนการสอน
- การวัดผลและประเมินผล
- การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- การจัดเนื้อหาสาระ
- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- สื่อการเรียนการสอน
- การวัดผลและประเมินผล
- การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

- การจัดเนื้อหาสาระ
- การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- สื่อการเรียนการสอน
- การวัดผลและประเมินผล
- การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการเกี่ยวกับเรื่อง ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อันเป็นข้อมูลพื้นฐานของการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1.1 ความหมายการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1.2 หลักการและแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1.3 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1.4 เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1.5 กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - 1.6 กระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. การปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
3. หลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
4. บริบทของสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำหนดเป็นยุทธศาสตร์หลักในการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา และสังคม ให้เป็นคนเก่ง คนดี และเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ นักการศึกษาหลายคน ได้กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ดังนี้

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การสอนที่มุ่งจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (กรมวิชาการ. 2539 : 1)

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เน้นให้นักเรียนคิดค้น สร้างและสรุปข้อความด้วยตนเองนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ (กรมสามัญศึกษา. 2540 : 36)

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือวิธีการสำคัญที่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่างๆ ที่ต้องการในยุคโลกาภิวัตน์ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนให้ความสำคัญกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง และได้พัฒนาศักยภาพของตนเองเต็มที่ (วัฒนาพร กระจับทุกซ์. 2542 : 4)

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การจัดการเรียนการสอนโดยปกตินี้ถ้าไม่นับสื่ออุปกรณ์ และเทคนิควิธีต่างๆ แล้ว บุคคลนั้นก็นับได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด บุคคลดังกล่าวนี้สามารถแบ่งออกได้เป็นสองฝ่ายด้วยกัน คือ ผู้สอนและผู้เรียน โดยปกติผู้สอนและผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์หรือมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ร่วมกัน เว้นเสียแต่ในบางโอกาสที่ผู้สอนอาจจะต้องมีบทบาทมากกว่า และในทำนองเดียวกัน บางครั้งผู้เรียนก็จำเป็นที่จะต้องมียบทบาทมากกว่า เช่นกัน เมื่อใดที่ผู้สอนมียบทบาทมากกว่าเราเรียกการเรียนการสอนลักษณะนี้ว่าการเรียนการสอนที่เน้นผู้สอนหรือครูเป็นศูนย์กลาง และเมื่อใดที่ผู้เรียนต้องมียบทบาทมากกว่า เราเรียกการเรียนการสอนลักษณะนี้ว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนหรือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (อรทัย มูลคำ และคณะ. 2542 : 17)

การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด หมายถึงการที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ทำการศึกษาค้นคว้าลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง จากแหล่งข้อมูลต่างๆ จนเกิดการเรียนรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ ทักษะ เจตคติด้านต่างๆ ได้ตามศักยภาพของตนเองอย่างเป็นกระบวนการ โดยมีผลงานปรากฏเป็นหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้ตามความเป็นจริง (อรุณี สถิตย์ภาสีกุล. 2542 : 2)

การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด คือ ผู้เรียนเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษาทุกฝ่าย ทั้งบิดา มารดา ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ผู้บริหารทั้งภาครัฐ และเอกชนต้องร่วมกันจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่สมบูรณ์และสมดุล ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์สติปัญญา และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีความรู้ ความสามารถ เจตคติ และค่านิยมที่จะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (อรุณ จันทวานิช. 2543 : 4)

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุด หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด โดยให้ผู้เรียน เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ได้คิดเอง ปฏิบัติเองและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล หรือแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย จนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้ โดยครูเป็นผู้วางแผนร่วมกับผู้เรียน จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ กระตุ้น ท้าทาย ให้กำลังใจ และช่วยแก้ปัญหาหรือชี้แนะทางการแสวงหาความรู้ที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (ประวิทย์ บึงสว่าง. 2543 : 79)

เมื่อประมวลแนวคิดจากการศึกษาที่นำเสนอดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด ทั้งร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ โดยเรียนรู้และอารมณ์ โดยเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงด้วยการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลแวดล้อม การฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานที่สำคัญ การสรุปความรู้ด้วยตนเองและการได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เป็นการเรียนการสอนที่ครูและผู้เรียนมีบทบาทร่วมกัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้วางแผนรับผิดชอบในการเรียน ทำกิจกรรมและลงมือปฏิบัติเองค้นพบคำตอบความรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพ และวิธีการของแต่ละบุคคล โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้ สื่อวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปรับปรุงตนเอง สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจใฝ่รู้และพัฒนาตนเอง

2. หลักการและแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

หลักการพื้นฐานของแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้ (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา.

2543 : 26)

1. ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนตั้งแต่เลือกและวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียนตั้งแต่เริ่มต้นเรียนรู้ จนถึงการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ ครูจะต้องออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยคำนึงถึงเนื้อหา และวิธีการ (เทคนิคการสอน)
3. การเรียนรู้จะประสบความสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
4. สัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เรียน การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนจะต้องมีความสุขสนุกสนานจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้ค้นพบคำถาม คำตอบใหม่ๆ พบประเด็นที่ท้าทายความสามารถ รวมทั้งบรรลุผลสำเร็จของงานที่เริ่มด้วยตัวเอง
5. เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้มองเห็นความสามารถของตนเองในหลายๆ ด้าน

6. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้หลายๆ ด้าน พร้อมกันทั้งด้านความรู้ ความคิด ด้านการปฏิบัติและด้านอารมณ์ความรู้สึก

7. ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและเป็นผู้ให้บริการ

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้พัฒนาต่อเนื่องมาเป็นลำดับซึ่งแนวคิดต่างๆ ตอบสนองต่อกระแสความต้องการในการพัฒนาคนอันเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าของสังคมให้มีคุณลักษณะที่สามารถอยู่ในสภาวะการณ์ของสังคมโลกได้อย่างมีความสุข แนวคิดทฤษฎี ของนักจิตวิทยาการศึกษาหลายคนมีความเชื่อว่า ในการจัดการศึกษาดังเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถและความสนใจ โดยเน้นการปฏิบัติเน้นกระบวนการ ต้องเรียนรู้ตนเองและสังคมด้วยตัวของผู้เรียนเองและผู้เรียนมีอิสระตามสมควร

แนวคิดที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามแนวพุทธศาสนา การเรียนรู้ตามนัยแห่งพุทธธรรม เป็นการจัดการกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับลูกศิษย์ การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและกิจกรรมที่เกิดจากธาตุรู้ร่วมกับการอบรมกาย วาจา ใจ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหาด้วยการรู้จักคิดอย่างถูกต้องกระบวนการเรียนรู้ที่แท้จริงเกิดผลอย่างบูรณาการแก่ผู้เรียน คือ สร้างความรู้ ความคิด ความดี วิธีการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด คือความรัก ความเข้าใจ (สุนทร ออมวิวัฒน์. 2541 : 13)

แนวคิดตามทฤษฎีการสรรค์สร้างความรู้ (Constructionist) แนวคิดนี้เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการหนึ่งที่เกิดขึ้นภายในบุคคล บุคคลเป็นผู้สร้าง (Construct) ความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมเกิดจาก โครงสร้างทางปัญญา ผู้สอนไม่สามารถปรับเปลี่ยนปัญญาของผู้เรียนได้แต่สามารถช่วยผู้เรียนปรับเปลี่ยน โครงสร้างทางปัญญาได้หรือเกิดภาวะไม่สมดุลทางปัญญาขึ้นซึ่งเป็นภาวะที่ประสบการณ์ใหม่ไม่สอดคล้องกับประสบการณ์เดิม ผู้เรียนต้องพยายามปรับข้อมูลให้กับประสบการณ์เดิมแล้วสร้างความรู้ใหม่ (วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2542 : 6)

ชัยพจน์ รักราม (2542 : 10) ได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนในปัจจุบันว่าผู้เรียนไม่จำเป็นต้องได้รับความรู้จากครูในห้องเรียนเท่านั้น แหล่งการเรียนรู้มีอยู่รอบตัว พ่อ แม่ ชุมชน เพื่อน สถาบันทางศาสนา การเรียนรู้ด้วยตนเองจากการอ่านหนังสือพิมพ์ คู่มือที่สนั และการใช้ระบบอินเตอร์เน็ตจากคอมพิวเตอร์ ผู้เรียนจะหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างสนุกและมีความสุขไม่ต้องจำมาก ให้ผู้เรียนรู้ในสิ่งที่จำเป็นและปฏิบัติจริงจนจำได้เอง

แนวความคิดของประเวศ ะสี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543: 17) ได้ให้แนวคิดในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางว่าเป็นการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยเอาแต่ละคนมาเป็นตัวตั้ง ครูจัดนักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์กิจกรรมและการทำงาน อันจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนทุกด้านการเรียนการสอน ครูจะเปลี่ยนบทบาทจากการให้นักเรียนท่อง

เนื้อหาวิชาถ่ายทอดให้นักเรียนฟัง เป็นผู้ให้ความรักความสนใจในชีวิตของนักเรียนแต่ละคน จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน ร่วมเรียนแบบมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนในสถานการณ์จริง ส่งเสริมให้นักเรียนได้นำศักยภาพมาใช้

จากแนวความคิดของนักการศึกษาและผู้บริหารการศึกษาดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า แนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับลูกศิษย์ ร่วมเรียนแบบมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนในสถานการณ์จริง จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน การจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและกิจกรรมการเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหาด้วยการรู้จักคิดอย่างถูกต้อง กระบวนการเรียนรู้ ที่แท้จริงเกิดผลอย่างบูรณาการแก่ผู้เรียน ผู้สอนไม่สามารถปรับเปลี่ยนปัญญาของผู้เรียนได้แต่สามารถช่วยผู้เรียนปรับเปลี่ยน โครงสร้างทางปัญญาได้ ผู้เรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติจริงจำได้เอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำศักยภาพมาใช้ได้ด้วยตนเองอย่างสนุกและมีความสุข

หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างได้ผล การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ควรยึดหลักการดังนี้ (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. 2543: 8)

1. กระบวนการเรียนรู้ควรเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา ดังนั้นผู้เรียนจึงควรรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน
2. การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากแหล่งต่างๆ กัน ประสบการณ์ความรู้สึกรณีความคิดของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญ
3. การเรียนรู้ที่ดีเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการสร้างความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนจดจำและสามารถใช้การเรียนรู้นั้นให้เป็นประโยชน์ได้
4. ผู้เรียนได้เรียนรู้ และมีทักษะกระบวนการจนสามารถใช้เครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และคำตอบต่างๆ ที่ต้องการ
5. การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียน คือการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

สมาน อัสวภูมิ และคณะ (2539 : 28) ได้เสนอหลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้ควรมีความหมายกับผู้เรียน และสิ่งนั้นต้องมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับตนเองหรือการดำรงชีวิตทางใดทางหนึ่ง ดังนั้นกิจกรรมทางการศึกษาต้องส่งเสริมผู้เรียนค้นพบและเข้าใจตนเอง

2. การเรียนรู้เป็นทรัพย์สินทางปัญญาเฉพาะบุคคล และสามารถใช่ว่าสิ่งๆใดที่เข้าใจเรียนรู้ให้เป็นประโยชน์ได้ การที่ผู้เรียนจะได้ครอบครองทรัพย์สินทางปัญญาเขาต้องฝึกด้วยตนเอง ดังนั้นการเรียนด้วยการกระทำจึงเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาตามแนวคิดนี้

3. การเรียนรู้ที่ดีต้องสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างกว้างขวาง การจัดการศึกษาโดยทั่วไปเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ สิ่งที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันและเตรียมตัวเพื่ออนาคต ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น ดังนั้นสิ่งที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ น่าจะเป็นสิ่งที่สามารถใช้ได้ในสถานการณ์ต่างๆ อย่างกว้างขวางและสามารถประยุกต์ได้ สถานการณ์ใหม่ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้จึงเป็นการเตรียมตัวผู้เรียนเพื่อการดำรงชีวิต

4. การเรียนรู้ควรตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้น ประสบการณ์เดิม จุดอ่อนจุดแข็งของผู้เรียนแต่ละคนจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ไม่ได้หมายความว่าโรงเรียนจะต้องจัดหลักสูตรให้กับผู้เรียนเป็นรายบุคคล แต่โรงเรียนควรใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นฐาน ในการพัฒนาผู้เรียนให้เขาได้พัฒนาสูงสุดตามศักยภาพของเขาเพื่อให้เขามีแบบฉบับและลีลาเฉพาะเป็นของตนเองต่อไป

5. ผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งหมายถึง การเปลี่ยนแปลงมุมมองต่อผู้เรียนจากการเป็นผู้รับ และครูเป็นผู้ให้ความรู้มาเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ผู้เรียนแต่ละคนมีความเป็นตัวของตัวเองในฐานะบุคคล และมีเอกสิทธิ์ในการเรียนรู้ ทุกคนมีเสรีภาพ มีสิทธิแต่ขณะเดียวกันก็มีหน้าที่อยู่ร่วมกันตามกติกาของสังคมการเรียนการสอนของครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญ ในฐานะผู้ให้คำปรึกษาและแนะนำตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูมีความสามารถในการมองภาพรวมการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีเป้าหมาย

6. การจัดการเรียนการสอนควรเป็นแบบบูรณาการ และพัฒนาในตัวผู้เรียนอย่างสมบูรณ์ในชีวิตของคนเราไม่ได้จำกัด หรือเกี่ยวข้องกับวิชาใดวิชาหนึ่ง การแก้ไขปัญหาดต่างๆ ในชีวิตจะต้องใช้ความรู้ และทักษะจากหลายๆ สาขา การเรียนแบบบูรณาการจะช่วยให้ ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ต่างๆ และความหมายของสิ่งที่เรียนรู้ โดยการจัดสภาพแวดล้อมและบริบทการเรียนรู้ควรเป็นไปเพื่อการจูงใจ การสร้างวินัยตนเอง และการพัฒนาทัศนคติของผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

7. ผลสำเร็จในการจัดการศึกษาควได้จากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ สถาบันการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ คือสถานศึกษาที่สามารถจัดกิจกรรมทางการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการบูรณาการความรู้และทักษะใหม่ๆ ให้เป็นส่วนหนึ่งในตัวเขา โดยให้เขาเป็นคนเก่ง คนดี และมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถนำ

สิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและประกอบอาชีพสุจริต ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากหลักการเรียนรู้ที่ได้กล่าวมา ทำให้ได้สาระโดยสรุป คือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนต้องมีความเชื่อว่าผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพในการเรียนรู้ของตนเองซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ดังนั้นจึงมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละคน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนควรมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ดังนั้นจึงต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นควรสอดคล้องกับชีวิตจริงและมีการใช้วิธีการและกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญในการใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และคำตอบต่างๆ การเรียนรู้ที่ดีและมีความหมายนั้นต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการสร้างความเข้าใจด้วยตนเองและสามารถนำความรู้นั้นไปใช้ในชีวิตจริงได้ในส่วนของการวัดผลประเมินผลควรใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายตามสภาพจริงด้วย

3. รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมี 3 รูปแบบ แต่ละระดับจะมีรูปแบบและบทบาทของครูและผู้เรียนมากขึ้นแตกต่างกันดังนี้ (สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 6. 2541 : 36)

1. ชั้นเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รูปแบบนี้ครูยังมีบทบาทอยู่โดยเป็นผู้เตรียมเนื้อหา วัสดุ อุปกรณ์ทั้งหมด นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้ดูแลกำกับ กิจกรรมในลักษณะนี้ส่วนมากเป็นกิจกรรมกลุ่ม หรือจับกลุ่ม
2. การสอนแบบเรียนขั้นพื้นฐาน รูปแบบนี้จะลดบทบาทครูลง โดยทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้นหรือมอบหมายให้ผู้เรียน ค้นคว้าเนื้อหาข้อมูลของเรื่องที่จะเรียนหรือจัดทำสื่อการเรียนขึ้น โดยใช้ความรู้ประสบการณ์ และความชำนาญพิเศษของผู้เรียน
3. ผู้เรียนอย่างอิสระ หรือการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นแบบที่ผู้เรียนเป็นอิสระจากชั้นเรียน ผู้เรียนสามารถเลือกศึกษาจากสื่อที่จัดไว้ในห้อง หรือศูนย์กลางการเรียนด้วยตนเองแล้วเลือกทำงานหรือฝึกปฏิบัติตามต้องการ ความสนใจและศักยภาพของตนเอง

รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ (ทิสนา เขมมณี. 2542 : 9) มีดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่ช่วยผู้เรียนมีโอกาสร่างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง

2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคล และแหล่งความรู้ที่หลากหลาย แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ซึ่งกันและกัน

3. ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมในลักษณะที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางร่างกาย

4. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ เพื่อเป็นทักษะในการดำรงชีวิต เช่น กระบวนการคิด การแก้ปัญหา และกระบวนการกลุ่ม

5. ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เพื่อการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ อันเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน

จากแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดร.ทิสนา แคมมณี (2542 : 5) ได้เสนอรูปแบบการจัด การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่น่าสนใจ และง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ คือแบบชิปปา โมเดล (CIPPA MODEL) ซึ่งอักษรแต่ละตัวมีความหมาย ดังนี้

C มาจากคำว่า Construct หมายถึง การสร้างความรู้ตามแบบแนวคิดของ Constructivism นั่นคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสร้างความรู้

I มาจาก Interaction หมายถึงการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวกิจกรรมที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสังคมบุคคล แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

P มาจาก Physical participation หมายถึง การให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกาย

P มาจาก Process learning หมายถึง การเรียนรู้กระบวนการต่างๆ กิจกรรมที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ เช่น กระบวนการแสดงหาความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา

A มาจาก Application หมายถึง การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้เพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆ

CIPPA MODEL นอกจากจะเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแล้วยังสามารถนำไปใช้เป็นตัวชี้วัดหรือเป็นเครื่องตรวจสอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ว่ากิจกรรมนั้นเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหรือไม่ โดยการนำเอากิจกรรมในแผนการสอนมาตรวจสอบตามหลัก CIPPA

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนเป็นสำคัญเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยคิดสร้างสรรค์จากตนเอง รู้จักกันคิด วิเคราะห์ และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4. เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

วิธีส่งเสริมและให้ความสำคัญกับผู้เรียนมีหลายวิธี ซึ่งครูสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและจุดประสงค์การเรียนรู้สามารถจำแนกตามแนวคิดและวิธีการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 40) ได้เสนอดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ทางอ้อม มีแนวคิดพื้นฐานว่า “ยิ่งผู้เรียนมีวุฒิภาวะสูงขึ้นยิ่งต้องมีความรับผิดชอบที่จะต้องค้นพบข้อความรู้และสรุปข้อความรู้จากประสบการณ์การเรียนรู้ของตนมากขึ้น” ตัวอย่างเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้แบบอ้อม ได้แก่ การเรียนรู้แบบสืบค้น แบบค้นพบ แบบแก้ปัญหา แบบสร้างแผนผังความคิด แบบใช้กรณีการศึกษา แบบตั้งคำถาม และแบบใช้การตัดสินใจ

2. เทคนิคการเรียนรู้เป็นรายบุคคล เป็นแนวทางหนึ่งของการเรียนรู้ที่ผู้เรียนแต่ละคนปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเอง และฝึกทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต เทคนิคนี้เริ่มต้นจากครูหรือผู้เรียนเป็นผู้กำหนด โดยผู้เรียนต้องศึกษา วิเคราะห์ สรุปอ้างอิงและสรุปข้อความรู้บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ และประเมินผลกระบวนการ ตัวอย่างเทคนิควิธีการจัดการเรียนเป็นรายบุคคล ได้แก่ การเรียนแบบศูนย์ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำรายงาน การมอบหมายงานเป็นรายบุคคล การทำโครงการ การทำนิยายสาร คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ชุดการสอน เป็นต้น

3. เทคนิคการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรนำมาใช้ในฐานะเครื่องช่วยสอน ช่วยเสนอเนื้อหาที่ซับซ้อนช่วยจัดการเรียนรู้กลุ่มขนาดใหญ่ ช่วยลดปัญหาขาดแคลนครู และช่วยฝึกปฏิบัติเพื่อความชำนาญ ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี เช่น การใช้สิ่งพิมพ์ ตำราเรียนและแบบฝึกหัด การใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน ศูนย์การเรียน ชุดการสอนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนสำเร็จรูป การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียมวิทยุสื่อสาร เป็นต้น

4. เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิสัมพันธ์ เป็นการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีปฏิริยา และตอบสนองการเรียนรู้ ประสบการณ์ ความคิดเห็นของครูและเพื่อนๆ ผู้เรียนจะได้ฝึกกระบวนการคิด การโต้แย้งอย่างมีเหตุผล การพัฒนาทักษะทางสังคม ตัวอย่างเทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นปฏิสัมพันธ์ ได้แก่ การโต้วาที การระดมพลังสมอง การอภิปราย การเรียนแบบร่วมมือ การประชุมแบบต่างๆ เป็นต้น

5. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เป็นการจัดการเรียนรู้ผู้ส่งเสริมการรับความรู้จากประสบการณ์และการสะท้อนความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งต่างๆ ผู้เรียนจะได้รับการตรวจสอบการเรียนรู้ของตน ได้รับประสบการณ์ด้านอารมณ์ ปรับความรู้สึก เจตคติ และค่านิยมของ

คน ตัวอย่างเทคนิควิธีการเรียนรู้นี้ได้แก่ กรณีตัวอย่าง เกม สถานการณ์จำลองบทละคร บทบาทสมมุติ เป็นต้น

6. เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ โดยแต่ละกลุ่มมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และความสำเร็จของกลุ่ม โดยสมาชิกแต่ละกลุ่มเรียนรู้ร่วมกัน นำผลการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่มใหญ่เป็นทรัพยากรการเรียนรู้ร่วมกัน ได้แก่ การร่วมกันคิด ปริศนาความคิด กลุ่มร่วมมือ กลุ่มสืบค้น เป็นต้น

7. เทคนิคการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่นำเอาสาขาวิชาต่างๆ ที่สัมพันธ์กันมาผสมผสานกันเพื่อให้การจัดการเรียนรู้สร้างความรู้ของผู้เรียนมากกว่าการใช้เนื้อหาโดยครู ตัวอย่างเทคนิคการเรียนรู้นี้ได้แก่ การเรียนรู้แบบเล่าเรื่อง การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา เป็นต้น

สรุปในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นมีวิธีการที่หลากหลายวิธี แล้วแต่ครูผู้สอนที่เห็นว่าเหมาะสมกับผู้เรียนแล้วนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้วแต่ละสถานการณ์ ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว ขึ้นอยู่กับผู้นำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

บทบาทของครูผู้สอนที่ส่งเสริมผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละบุคคลให้เจริญเติบโตเต็มศักยภาพ เพื่อให้ผู้เรียนตัดสินใจว่าจะเรียนรู้อะไร และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้อย่างไร ผู้สอนต้องมองว่าผู้เรียนไม่ใช่ผู้คอยรับข้อมูลจากการสอน ที่ผู้สอนออกแบบมา ผู้เรียนต้องค้นหาตนเองว่าต้องการเรียนรู้อะไร และสามารถสนองความต้องการเหล่านั้นได้ดีที่สุดอย่างไร กระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2542 : 15) ได้แก่

1. ผู้สอนมีความเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา ลักษณะการออกแบบการเรียนรู้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบเรียนรู้จากประสบการณ์ เรียนรู้จากสภาพจริงเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้อย่างเต็มที่ในสถานการณ์ดังกล่าวผู้สอนมีความเชื่อตามปรัชญาการศึกษากลุ่มพิพัฒนนิยม (Progressivism) ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการกระทำ (Active leaning) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับมีอิสระ และสามารถควบคุมทิศทางการจัดกิจกรรมได้มากที่สุด ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การสืบเสาะค้นหาการแก้ปัญหาในกลุ่มย่อย การเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้เชิงประสบการณ์

2. การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำจะส่งผลกระทบต่อประสพการณ์ทางสมองของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทางปัญหาในประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งสังเกตได้จากการเพิ่มขึ้นของความเข้าใจที่ลึกซึ้งในตัวผู้เรียน เป็นกระบวนการที่เน้นความพยายามทางสมอง ผู้สอนจึงคำนึงถึงสิทธิของผู้เรียน 2 ประการ คือสิทธิของผู้เรียนที่เรียนรู้ และกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้หน้าที่การเรียนรู้วิธีการเรียนเป็นประการสำคัญ

3. จากเนื้อหาสู่กระบวนการ กระบวนการเรียนรู้ที่มาจากผู้เรียน ซึ่งจะมีความหลากหลาย องค์ความรู้ไม่มีขีดจำกัด ขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน โดยเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ไม่ใช่คุณภาพของการจำแต่เป็นศักยภาพของการใส่ใจ และแรงผลักดันของแต่ละบุคคล อารมณ์พื้นฐานของผู้เรียนจะถูกพัฒนาไปสู่คุณธรรมและจริยธรรมต่อไป ลักษณะการทำงานของสมองพื้นฐานจะถูกถ่ายโอนเป็นการทำงานที่ซับซ้อนทางสมองต่อไป การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนทำงานได้สำเร็จภายใต้การแนะนำของผู้สอน ผู้เรียนจะทำสิ่งที่เพิ่มเติมของภาระงานในกิจกรรมการเรียนรู้ บทบาทผู้สอนคอยสังเกต สนับสนุน สร้างบรรยากาศทางสังคมที่กำหนดขอบเขตการเรียนรู้ของผู้เรียนกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมภายในสมาชิกของผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนได้รับความหมายและประโยชน์ซึ่งเป็นพื้นฐานการพัฒนาความสามารถทางการคิด

สรุปผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่สนใจและมีความเข้าใจชัดเจนรวมถึงความรับผิดชอบของการที่จะคิดประดิษฐ์คิดค้นหาคำตอบเองสิ่งที่สนใจของการเรียนรู้สำหรับผู้สอนคือ ผู้เรียนคิดอย่างไร ในบทบาทของครูผู้สอนที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ของตนเองจากผู้สอนเป็นผู้จัดประสบการณ์

บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ครูผู้สอน ดังนั้นครูผู้สอนจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะเรื่องของความสำคัญ ความจำเป็น ทั้งนี้เพราะจะช่วยในการปรับเปลี่ยน แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนเมื่อแนวคิดเปลี่ยน การกระทำย่อมเปลี่ยนตามไปด้วย การกระทำหรือบทบาทของครูผู้สอนมีประเด็นสำคัญ ดังนี้ (ทิสนา แจมมณี .2542 : 24)

บทบาทในฐานะผู้จัดการและผู้อำนวยความสะดวก ซึ่งกำหนดเป้าหมายในการจัดการว่า “ให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของตนเอง” ดังนั้นครูจะต้องมีข้อมูลของผู้เรียนแต่ละคนรอบด้านเพื่อนำมาวิเคราะห์ และจัดการอย่างเหมาะสมเป็นงานหลักที่สำคัญ ทั้งนี้เพื่อ

1. วางแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย

1.1 การวางแผนอำนวยความสะดวก เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียน ซึ่งจำเป็นต้องมีข้อมูลผู้เรียนรอบด้าน เพื่อนำมาวิเคราะห์และจัดการได้อย่างเหมาะสม เช่น จัดการด้านแหล่งเรียนรู้ จัดกิจกรรมสนับสนุนการให้การส่งเสริม เป็นต้น หรือการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น ชุมชน บุคคลอื่น เพื่อเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

1.2 การวางแผนการเรียนรู้ รวมถึงการบริหารชั้นเรียนให้สอดคล้องกับรูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง

1.3 การวางแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง มีขั้นตอนสำคัญ คือ กำหนดจุดประสงค์ ประเมินพฤติกรรมหรือความสามารถของผู้เรียน กำหนดวิธีการสอน และ ประเมินผล

2. กำหนดบทบาทของตนเอง โดยเฉพาะการเป็นตัวกลางที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ เช่น การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้เรียน การเป็นแบบอย่างที่ดี การสร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อกูลต่อการเรียนรู้ และการประพฤติปฏิบัติของผู้เรียน การสร้างระบบและการสื่อสารกับผู้เรียน ให้ชัดเจน การสร้างระบบควบคุม กำกับ ดูแล ด้วยความเป็นธรรมและเป็นประชาธิปไตย

1. การเตรียมการสอน ครูควรเตรียมการสอนดังนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียน เพื่อจัดกลุ่มผู้เรียนตามความรู้ความสามารถ และเพื่อกำหนดเรื่องหรือเนื้อหาสาระในการเรียนรู้

1.2 วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อเชื่อมโยงกับผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเฉพาะการกำหนดเรื่องหรือเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ ตลอดจนวัตถุประสงค์สำคัญ ที่จะนำไปสู่การพัฒนา ผู้เรียนสู่ความเป็นสากล

1.3 เตรียมแหล่งเรียนรู้ เตรียมห้องเรียน

1.4 วางแผนการสอน ควรเขียนให้ครอบคลุมองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1.4.1 กำหนดเรื่อง

1.4.2 กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน

1.4.3 กำหนดเนื้อหา ครูควรมีรายละเอียดพอที่จะเติมเต็มผู้เรียน

ได้ตลอดจนมีความรู้ในเนื้อหาของศาสตร์นั้นๆ

1.4.4 กำหนดกิจกรรม เน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้คิดและลงมือปฏิบัติ ได้ศึกษาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย นำข้อมูลหรือความรู้นั้นมาสังเคราะห์เป็น ความรู้หรือเป็น ข้อสรุปของตนเอง ผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียนอาจมีความหลากหลาย ตามความสามารถ ถึงแม้จะเรียนรู้จากแผนการเรียนรู้เดียวกัน

1.4.5 กำหนดวิธีการประเมินที่สอดคล้องกับจุดประสงค์

1.4.6 กำหนดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือประเมิน

2. การสอน ครูควรคำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

2.1 สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.2 กระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรม

2.3 จัดกิจกรรมหรือดูแลให้กิจกรรมดำเนินไปตามแผน และต้องคอยสังเกต บันทึกพฤติกรรมที่ปรากฏของผู้เรียนแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่มเพื่อสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้มีความเหมาะสม

2.4 ให้การเสริมแรง หรือให้ข้อมูลย้อนกลับ ให้ข้อสังเกต

2.5 การประเมินผลการเรียน เป็นการเก็บรวบรวมผลงานและประเมินผลงานของผู้เรียน ประเมินผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

จากที่กล่าวมาข้างต้นมีลักษณะเป็นหลักการที่ครูสามารถนำมาขยายความเพิ่มเติมในเชิงปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางและใช้เป็นข้อสังเกตในการปฏิบัติงานและประเมินการปฏิบัติงานของตนเองที่ผ่านมา ว่าครูได้แสดงบทบาทการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากน้อยเพียงใด มีส่วนใดที่ยังไม่ได้ทำหรือต้องปรับปรุงแก้ไขบ้าง ได้ดังนี้

1. การเตรียมการจัดการเรียนรู้ ครูควรมีบทบาทดังต่อไปนี้

1.1 วิเคราะห์หลักสูตร

1.2 ปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือสอดคล้องกับท้องถิ่นหรือบูรณาการเนื้อหาสาระระหว่างกลุ่มประสบการณ์ หรือรายวิชา

1.3 เตรียมแหล่งเรียนรู้ เอกสาร สื่อประกอบการเรียนรู้

1.4 มีข้อมูลผู้เรียนที่จะนำไปเป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้

2. การจัดการเรียนรู้ควรให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

2.1 เลือกเรื่องที่จะเรียน

2.2 วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.3 เรียนโดยการแลกเปลี่ยนความรู้

2.4 เรียนด้วยกระบวนการกลุ่ม

2.5 เรียนจากห้องสมุด

2.6 เรียนจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งในและนอกโรงเรียน

2.7 เรียนโดยบูรณาการ สาระทักษะ และคุณธรรม

3. ผลการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน สิ่งที่ได้รับมีดังนี้

3.1 มีผลงานการเรียนรู้ที่หลากหลาย แม้เรียนจากแผนการเรียนรู้เดียวกัน

3.2 มีผลงานเชิงสร้างสรรค์

3.3 มีผลงานที่ภาคภูมิใจ

3.4 สรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง

3.5 มีความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่ม

3.6 ตัดสินใจลงความเห็น เลือกปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

3.7 มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก

4. การประเมินผลครูจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ ประเมินตามสภาพจริง

4.2 วิธีการและเครื่องมือสอดคล้องกัน

4.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

4.4 นำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

บทบาทของผู้เรียนในการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนถือเป็นบุคคลสำคัญของการเรียนรู้ การสร้างทักษะและเสริมสร้างคุณลักษณะต่างๆ ที่พึงประสงค์ที่ตนเองกำหนด บทบาทของผู้เรียนจึงประกอบด้วย (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. 2543 : 32)

1. การเตรียมตนเอง ผู้เรียนต้องเตรียมตนเองให้พร้อมกับการฝึกฝนทักษะที่จำเป็น และเสริมสร้างคุณลักษณะที่ดีให้เกิดขึ้นต้องเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ฝึกทักษะพื้นฐานที่เป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ เช่น ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน สามารถพัฒนาตนเองเป็น “บุคคลแห่งการเรียนรู้”

2. ด้านการดำเนินการ ผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่

2.1 การค้นหา และการสร้างข้อความรู้ด้วยตนเอง

2.2 การมีประสบการณ์ที่สัมพันธ์สอดคล้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.3 การได้ค้น คิด ทำ และแสดงออกในการแก้ปัญหา หรือสร้างสรรค์ผลงาน

2.4 การมีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนและเรียนรู้กับเพื่อน กับกลุ่ม

2.5 การเรียนรู้อย่างมีกระบวนการ

2.6 การมีวินัยและมีความรับผิดชอบในการเรียนและการปฏิบัติงาน

2.7 การสะสมผลงาน

3. ตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้พัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือตรวจสอบว่า เมื่อใดก็ตามที่เกิดการเรียนรู้ตามตัวบ่งชี้เหล่านี้ ย่อมหมายถึง ได้เกิดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 3-4) ดังนี้

3.1 ตัวบ่งชี้การเรียนของผู้เรียน

3.1.1 มีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1.2 ฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง

- 3.1.3 นำกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม
- 3.1.4 ฝึกคิดอย่างหลากหลายสร้างสรรค์จินตนาการ
- 3.1.5 ได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบแก้ปัญหาทั้งของตนเอง ผู้อื่น
- 3.1.6 ได้ฝึกค้น รวบรวมข้อมูลและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
- 3.1.7 เลือกทำกิจกรรมตามความรู้ความถนัด ความสนใจอย่างมีความสุข
- 3.1.8 ฝึกตนเองให้มีระเบียบวินัยและรับผิดชอบในการทำงาน
- 3.1.9 ฝึกประเมินปรับปรุงตนเอง ยอมรับผู้อื่น และใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ

3.2 ตัวบ่งชี้การสอนของครู

- 3.2.1 เตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ
- 3.2.2 จัดสิ่งแวดล้อมที่ปลูกเร้าใจ และเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
- 3.2.3 เอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีความเมตตาต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง
- 3.2.4 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์
- 3.2.5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำและปรับปรุงตนเอง
- 3.2.6 ส่งเสริมการสอนเพื่อปลูกความคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบ
- 3.2.7 ใช้สื่อการสอนเพื่อปลูกความคิด การแก้ปัญหาและการค้นพบ
- 3.2.8 ใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย เชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิต
- 3.2.9 ฝึกฝนอบรมมารยาทและวินัยตามวิถีวัฒนธรรมได้
- 3.2.10 สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ความรู้

ความรู้

จริง

สรุปหัวใจสำคัญของความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องใช้พื้นฐานความรักความเมตตาที่ครูมีต่อผู้เรียนทุกคน บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ต้องเป็นไปตามชีวิตจริงของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายวิธี การเรียนรู้ด้วยตนเอง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถประเมินการเรียนรู้ของตนเองได้ ประการสำคัญที่สุด ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูประบบและกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียน เรียนเพื่อรู้ ทำได้ และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพื่อพัฒนาคุณภาพ และศักยภาพของชีวิต และสังคม สรุปได้ว่าให้ผู้เรียน เก่ง ดี และมีความสุข การ

ปฏิรูประบบและกระบวนการเรียนรู้ มีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษา ผู้สอนต้องตระหนักว่าตัวเองเป็นหัวใจของการปฏิรูปเรื่องนี้และช่วยกันพัฒนาให้เกิดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้ได้โดยในระยะแรกอาจทำได้เพียงเล็กน้อย และค่อยๆ เพิ่มพูนขึ้น ผู้สอนจะต้องช่วยกันริเริ่ม และร่วมมือกันวางแผน เขียนแผน นำแผนไปใช้จริง สะท้อนผลการใช้แก้ไขปรับปรุงแผนใหม่ และใช้อีก เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้ถ้าผู้สอนทำได้เช่นนี้ก็จะพัฒนาตนเองให้สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้

5. กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขั้นการเตรียมการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแห่งชาติ (2543 : 22-23) กล่าวถึงหลักการในขั้นการเตรียมการสอน ดังนี้

1. การสำรวจความต้องการ เป็นการศึกษารวมชาติและกำหนดความต้องการของผู้เรียน โดยซักถาม สัมภาษณ์ หรือทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อสร้างและกระตุ้นความสนใจ รวมทั้งเป็นการสำรวจพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

2. การเตรียมการ ต้องเตรียมศึกษาเนื้อหาวิชาในหลักสูตรและจุดประสงค์ของการเรียนรู้ให้เข้าใจว่า หลักสูตรต้องการอะไร มีจุดประสงค์การเรียนรู้อย่างไร เพื่อวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีความต่อเนื่อง เชื่อมโยงและบูรณาการสาระการเรียนรู้แต่ละวิชาที่สัมพันธ์กันเข้าด้วยกัน เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง

ราตรี อินกัน (2544 : 8-9) กล่าวถึง ขั้นตอนในการเตรียมการสอนของครูผู้สอนจะประกอบด้วย

1. เตรียมตนเอง ครูจะต้องเตรียมตนเองให้พร้อม สำหรับบทบาทของผู้ให้บริการด้านความรู้ ซึ่งจะต้องให้คำอธิบาย คำแนะนำ คำปรึกษาให้ข้อมูลความรู้ที่ชัดเจนแก่ผู้เรียนดังนั้นจะต้องมีภาระหนักในการเตรียมตนเองด้วยการอ่าน การค้นคว้า การทดลองปฏิบัติมาๆ รวมทั้งข้อมูลและประสบการณ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

2. เตรียมแหล่งข้อมูล ครูจะต้องเตรียมแหล่งข้อมูลความรู้แก่ผู้เรียน ทั้งในรูปแบบสื่อการเรียน ใบความรู้ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่จะใช้ประกอบกิจกรรมในห้องเรียนหรือศูนย์การเรียนรู้ของตนเอง

3. จัดทำแผนการสอน บทบาทของครูก่อนการเรียนการสอนทุกครั้ง คือ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด จะวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้ได้สาระสำคัญและเนื้อหาข้อความรู้ อันจะนำไปสู่การออกแบบการเรียนรู้ที่จะสร้างเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการเตรียมการสอนนั้น ครูผู้สอนจะต้องเตรียมการสอนอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยที่ครูจะต้องเตรียมตนเอง เตรียมแหล่งข้อมูล เตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เตรียมกิจกรรมและเตรียมการวัดผลประเมินผลโดยจัดทำแผนการสอนให้ชัดเจนตรงตามจุดประสงค์เพื่อนำไปใช้ในชั้นดำเนินการสอนต่อไป

ขั้นดำเนินการ

กรมสามัญศึกษา (2542 : 15) กล่าวว่า ครูผู้สอนจะต้องดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนการสอน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวมีลักษณะดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนพยายามจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เพราะการค้นพบความจริงใดๆ ด้วยตนเองนั้นผู้เรียนมักจะจดจำได้ดีและมีความหมายโดยตรงต่อผู้เรียน รวมทั้งจดจำได้นาน
 2. ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและกลุ่ม โดยยึดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกลุ่ม ได้พูดคุย ปรีกษาหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ข้อมูลต่างๆ เหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นและสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมกับผู้อื่นได้
 3. ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทั้งร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงและมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การที่ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้กระทำจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมและกระตือรือร้นที่จะเรียนอย่างมีชีวิตชีวา
 4. เน้นกระบวนการ (Process) ควบคู่ไปกับผลงาน (Product) โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ถึงกระบวนการต่างๆ ที่ทำให้เกิดผลงาน มิใช่มุ่งถึงผลงานแต่เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เพราะประสิทธิภาพของผลงานขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของกระบวนการ
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543ข : 23-24) กล่าวถึงการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่ามีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้
1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูควรใช้ประเด็นคำถาม สถานการณ์ หรือกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสงสัย โกรธรู้ ครูควรเป็นกัลยาณมิตรของผู้เรียนให้ผู้เรียนรู้สึกผ่อนคลายไม่เครียด ทำให้อยากเรียน อยากเขียน และมีความสุขกับการเรียน
 2. ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูเป็นบุคคลสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ใช้สื่อที่หลากหลาย เหมาะสม

กับความสามารถในการเรียนรู้และความสนใจของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมเสนอกิจกรรม และลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน สรุปความรู้ด้วยตนเอง

3. **ขั้นวิเคราะห์** อภิปรายผลงาน ครูและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายผลที่เกิดจาก กิจกรรมการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดความค้นพบความรู้ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้เรียนสนใจค้นหาความรู้ต่อไป

สรุปได้ว่าขั้นดำเนินการนี้ครูผู้สอนจะต้องดำเนินการเรียนรู้ตามแผนการ สอนที่เตรียมไว้โดยให้ผู้เรียนมีบทบาทมากกว่าครู ใช้วิธีสอนที่หลากหลายตามเนื้อหาในรายวิชา เฉพาะของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนและการปฏิบัติ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์หรืออภิปรายการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เชื่อมโยงประสบการณ์เรียนรู้ของผู้เรียนเข้ากับชีวิตจริง

ขั้นประเมินผล

กรมสามัญศึกษา (2540 : 13) กล่าวว่า ขั้นประเมินผลเป็นขั้นตอนที่ครูใช้ ตรวจสอบว่า สามารถจัดการเรียนการสอนบรรลุผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้ครูต้องควรเตรียมเครื่องมือและวิธีการให้พร้อมก่อนถึงขั้นตอนการวัดและประเมินผลทุกครั้ง และการวัดควรให้ครอบคลุมทุกด้าน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543ข : 25-26) กล่าวถึงขั้นตอนใน การประเมินผลว่า มีดังนี้

กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการประเมิน

พิจารณาขอบเขต เกณฑ์ วิธีการ และสิ่งที่จะประเมิน

พิจารณากำหนดองค์ประกอบและผู้ประเมิน ใครบ้างที่จะเป็นผู้ประเมิน เช่น นักเรียน ประเมินตนเอง เพื่อนนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ชุมชน เป็นต้น

เลือกใช้เทคนิคและเครื่องมือในการประเมินหลากหลาย เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ และ เกณฑ์ในการประเมิน เช่น การทดสอบ การสัมภาษณ์ การบันทึกพฤติกรรม แบบสำรวจความคิดเห็น แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น

กำหนดเวลาและสถานที่ที่จะประเมิน เช่น ประเมินระหว่างนักเรียนทำกิจกรรมระหว่าง ทำงานกลุ่ม โครงการ เป็นต้น

วิเคราะห์ผลและจัดการข้อมูลการประเมิน โดยรายงานกระบวนการแฟ้มสะสมงาน การ บันทึกข้อมูล

สรุปผลการประเมินเพื่อพัฒนาและปรับปรุงข้อบกพร่องการเรียนรู้ และพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนในกรณีที่เป็นกรณีประเมินสรุปรวม เพื่อพิจารณาการเลื่อนชั้น โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดให้ นำผลการประเมินระหว่างเรียนมาประกอบการพิจารณาคำย

สุวิทย์ มูลคำ (2543 : 22) กล่าวว่า วิธีการวัดและการประเมินต้องสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การประเมินตามสภาพจริง เพราะเป็นวิธีการที่สามารถค้นหาความสามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนได้อย่างดีด้วยเพราะการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงเป็นการวัดและประเมินผลกระบวนการทำงานในด้านสมอง หรือการคิดและจิตใจของผู้เรียนอย่างตรงไปตรงมาตามสิ่งที่ผู้เรียนกระทำ

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 56-57) กล่าวว่า ครูผู้สอนสามารถประเมินได้หลายรูปแบบ คือ

1. ประเมินรายบุคคล เป็นการพิจารณาความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายบุคคลในห้องเรียน หรือในกลุ่ม อาจประเมินโดยอิงกลุ่ม อิงเกณฑ์ หรืออิงตนเองก็ได้
2. การประเมินกลุ่มเป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของผู้เรียนในสถานการณ์กลุ่มและตัดสินความก้าวหน้าของผู้เรียน
3. การประเมินตนเองและเพื่อน เป็นวิธีการให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมประเมินและกำหนดเกณฑ์การประเมินด้วย

การวัดและประเมินผล จัดเป็นกิจกรรมสอดแทรกอยู่ทุกขั้นตอนของการเรียนการสอน เริ่มตั้งแต่ก่อนจัดการเรียนการสอน ก็เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนให้ผู้เรียนไม่ต้องเรียนซ้ำระหว่างเรียน เพื่อการปรับปรุงผลการเรียนและผู้เรียนรู้ความรู้ความก้าวหน้าของตนเองเป็นระยะๆ และประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน เป็นการประเมินเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา แต่ละภาคเรียน เพื่อตรวจสอบให้แน่ชัดว่านักเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดผลและประเมินผลนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนโดยตรงแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้สอน ผู้สอนจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้ถูกจุด เลือกสิ่งเร้า เลือกวิธีสอน เพื่อเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สูงขึ้น

สรุปได้ว่า ชั้นประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน วิธีการประเมินมีหลายวิธี และการประเมินผลตามสภาพจริงเหมาะสมกับการดำเนินการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะเป็นการประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่องในด้านความรู้ ความคิดพฤติกรรม วิธีการปฏิบัติ และผลการปฏิบัติของผู้เรียน วิธีการที่ใช้ประเมิน ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์

ตรวจงาน ทดสอบ การรายงานตนเองของผู้เรียน แฟ้มสะสมงาน และเป็นการให้ผู้เรียน เพื่อน ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันประเมินด้วย

6. กระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543ข : 31) ได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ที่จัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข โดยใช้รูปแบบกระบวนการเรียนรู้ 5 ลักษณะ คือ

1. การเรียนรู้อย่างมีความสุข เป็นการจัดการเรียนการสอนในบรรยากาศที่ผ่อนคลาย มีอิสระยอมรับความแตกต่างของบุคคล มีหลากหลายในวิธีการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์แห่งความสำเร็จ ได้พัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ ซึ่งมีแนวทางสำคัญ คือ บทเรียนต้องเป็นเรื่องใกล้ตัว มีความหมาย มีประโยชน์ กิจกรรมการเรียนรู้ต้องมีความหลากหลาย สื่อการเรียนต้องน่าสนใจ การประเมินผลมุ่งเน้นตามศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนต้องแสดงออกอย่างนุ่มนวล เป็นมิตร มีเมตตา อบอุน เข้าใจและยอมรับกันและกัน ให้กำลังใจ และเกื้อกูลกัน ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นไปเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสุขในการเรียน

2. การเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ เป็นการเรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่างสัมพันธ์เชื่อมโยงต่อเนื่องอย่างกลมกลืนกันทั้งในเรื่องใกล้ตัวในท้องถิ่น การเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ซึ่งมีผลทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจเรียนรู้อย่างชัดเจน เพื่อให้กระบวนการสร้างความรู้ในตัวเด็กดำเนินไปอย่างราบรื่น และเป็นธรรมชาติมากที่สุด ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงต้องเปิดกว้างยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ในสิ่งที่สนใจ และใช้ความคิดสร้างสรรค์อย่างเต็มที่ การศึกษาที่กำหนดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนไว้ตายตัวล่วงหน้า หรือมุ่งให้ได้ผลลัพธ์ตามที่หลักสูตรส่วนกลางกำหนดคนนอกจากไม่ช่วยส่งเสริมแล้วยังจะบั่นทอนกระบวนการสร้างความรู้ของเด็กด้วย

3. การเรียนรู้จากการคิดและปฏิบัติจริงการคิดเป็นความสามารถของสมองในการประมวลข้อมูลความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ให้เป็นความรู้ใหม่ วิธีการใหม่เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสมสอดคล้องกัน เมื่อได้คิดแล้วต้องนำไปปฏิบัติจริง จึงจะเกิดการเรียนรู้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ การจัดการเรียนให้ได้ฝึกคิดและปฏิบัติจริงนี้ เป็นการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาสร้างสรรค์ความรู้นิยม (Constructivism) ไม่ใช่การเติมพื้นที่ว่างเปล่าของนักเรียนให้เต็มหรือการได้มาซึ่งความคิดใหม่ๆ หากแต่เป็นการพัฒนาความคิดที่นักเรียนมีอยู่แล้วในลักษณะเป็นการสร้างความคิดจากพื้นฐานความคิดเดิมมากกว่าการดูดซึมความคิด ซึ่งอาจสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ คือ การสอนให้เด็กคิด

4. การเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่นหรือการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการเรียนรู้จากการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กัน โดยมีการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ วัฒนธรรม อารมณ์และสังคมร่วมกัน ทำให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย การทำงานร่วมกันทำให้มีพัฒนาทั้งทักษะทางสังคม และทักษะการทำงานที่ดี ซึ่งการเรียนรู้จากครูซึ่งเน้นเนื้อหาวิชาเป็นหลักในการสอน ย่อมไม่เพียงพอสำหรับการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในปัจจุบัน เพราะความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในสังคมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น หากการสอนโดยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลายและยืดหยุ่นได้ เรียนรู้จากครู ผู้ปกครอง ชุมชน และสิ่งต่างๆ รอบตัว ผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองซึ่งเป็นเหตุผลในการนำวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมาใช้ในโรงเรียน โดยสรุปได้ดังนี้

1. ความรู้และความจริงเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในโลกถูกค้นพบใหม่ ๆ เสมอความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ในสังคมเกิดอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ผู้เรียนจึงต้องแสวงหาวิธีที่หาความรู้ด้วยตนเอง

2. ช่วยเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเผชิญกับชีวิตจริง เพราะลักษณะของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ได้ฝึกฝนทักษะการเรียนรู้ ทักษะการบริหาร การจัดการ การเป็นผู้นำผู้ตามและที่สำคัญเป็นการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียนมากที่สุด

3. ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ช่วยฝึกให้นักเรียนได้ฝึกฝนความเป็นประชาธิปไตย ฝึกการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ช่วยให้ผู้เรียนเกิดคตินิยมที่ดีต่อการเรียนต่อครู ต่อสถานศึกษา และต่อสังคม

4. ช่วยลดปัญหาทางวินัยในชั้นเรียน เพราะนักเรียนทุกคนได้ฝึกฝนจนเกิดวินัยในตนเอง เกิดความสุขในการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนๆ ได้รับการยอมรับจากครู จากเพื่อน

5. ช่วยให้เกิดสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งชั้นสูงขึ้น การช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อน ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น

6. การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง เป็นการรับรู้สถานการณ์การเรียนรู้ และความถนัดของตนเอง เน้นการเรียนรู้กระบวนการ โดยเปิดโอกาสและจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ศึกษาวิเคราะห์ประเมินจุดดี จุดด้อย และปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสม พร้อมทั้งจะนำไปใช้ในการเรียนรู้ครั้งต่อไป

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาผู้เรียนในหลายๆ ด้าน ทั้งด้านความรู้ ความคิด การปฏิบัติ ที่สำคัญที่สุด

คือ การก่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ถ้ากิจกรรมใดที่ปฏิบัติแล้วไม่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ไม่ถือว่าเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

บทบาทครูผู้สอน

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2544 : 10) กล่าวว่า จากรูปแบบการเรียนการสอนที่เปลี่ยนแปลงไป ครูผู้สอนจึงต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของตนจากที่เคยเป็นผู้สอนแบบถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้คิด ผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ จุดประกายการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เป็นผู้อำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาสาระการเรียนรู้ ตลอดจนกิจกรรมการเรียนต่างๆ เพื่อสนองความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2544 : 6 - 10) กล่าวถึง ลักษณะของครูรุ่นใหม่กับการศึกษาแบบใหม่ไว้ดังนี้

1. มีวิสัยทัศน์ กระบวนทัศน์ใหม่ๆ มองเห็นและเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของโลก และสังคมไทยที่กระทบและเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน
2. มีความคิดวิจารณ์ ทึ่งมองเห็นปัญหาที่มา และผลของสังคมและการศึกษาที่ซับซ้อน ในโลกยุคใหม่ อย่างมีแนวทางแก้ไขและทางเลือกใหม่ๆ ให้กับชุมชน
3. มีความคิดสร้างสรรค์พร้อมที่จะปรับปรุง พัฒนางานของตนเองอยู่ตลอดเวลา และมีนวัตกรรมเพื่อผลักดันการเปลี่ยนแปลงที่ดึงามมาสู่สังคมและการศึกษาได้
4. รู้จักและเข้าใจเด็ก ธรรมชาติของเด็กในวงกว้าง รู้จักเด็กที่หลากหลายทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อ เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้ในตัวผู้เรียนให้ได้
5. มีเทคนิคการสอนใหม่ๆ ตามแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยเฉพาะในเรื่องของการพัฒนาทักษะการคิด การจัดการ การแก้ปัญหา การประยุกต์ใช้ การเรียนจากสภาพจริงและการแสวงหาความรู้อยู่เสมอ
6. มีทักษะใหม่ๆ ในการสร้างพัฒนาสาระของศึกษา การสร้างหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความจำเป็นของแต่ละพื้นที่ รวมถึงการสรรหา พัฒนาและร่วมมือกับชุมชนในการส่งเสริมภูมิปัญญาไทย
7. มีความรู้และความสามารถพื้นฐานในการบริหารจัดการ เพื่อร่วมมือกับผู้บริหารและคณาจารย์ในการบริหารตามแนวทางใหม่ที่เน้นคุณภาพประสิทธิภาพได้
8. มีความสามารถในการวิจัย ค้นคว้า สร้างความรู้ใหม่และเผยแพร่ผลงานของตนเองได้

9. เข้าใจใช้และตามให้ทันกับเทคโนโลยีทั้งในแง่มุมมองของคุณค่า ข้อจำกัดและผลกระทบทางลบต่อชีวิต การศึกษา และสังคม สามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่าในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอนที่ยืนถ่ายทอดความรู้อยู่หน้าชั้นมาเป็นผู้คิด ผู้จัดการ ผู้ร่วมทำกิจกรรมผู้ช่วยเหลือ ผู้สนับสนุนเสริมแรง และผู้คอยติดตามตรวจสอบ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องมีแนวทาง จุดหมายของการปฏิรูปการศึกษาในแง่มุมมองต่างๆ นับตั้งแต่ความจำเป็นที่ต้องปฏิรูปนโยบาย แนวทาง จุดหมายของการปฏิรูป มาตรการวิธีการในการปฏิรูป มาตรการวิธีการในการปฏิรูป แผนงานและขั้นตอนการปฏิบัติงานรวมถึงการเตรียมการสอน การดำเนินการสอน และการวัดผลประเมินผล

การปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษา คือ การเตรียมบุคคลเข้าสู่อาชีพ และทำงานด้วยความสำเร็จเป้าหมายของการอาชีวศึกษา คือ มุ่งทำงานและความสัมพันธ์กับการมีงานทำ สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งต้องจัดให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้ในฐานะพลเมืองดีของสังคม และมีความรู้เพื่อสู่อาชีพ โดยแต่ละบุคคลมีสิทธิเลือกอาชีพได้ตามที่ตนปรารถนา ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษาจะสูงถ้าสามารถจัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนได้รับการฝึกเหมือนสภาพกับสภาพเมื่อออกไปทำงานจริง ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 20 ได้กำหนดให้การจัดการอาชีวศึกษา การอบรมวิชาชีพ ให้จัดตั้งได้ทั้งในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ซึ่งจะส่งผลให้มีการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานอาชีวศึกษาอย่างจริงจังเป็นรูปธรรมและที่สำคัญ คือ ต้องสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางในการดำเนินงานให้กับสถานศึกษาดังนี้ (2545: 3)

1. การเรียนการสอนทางด้านอาชีวศึกษา จะต้องปฏิบัติจริงจากของจริง สิ่งแวดล้อมจริง จากบุคคลที่มีความรู้จริง และสังคมจริง
2. มีการบูรณาการภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงเนื่องจากการประกอบอาชีพจริงไม่มีการแยกส่วน เพราะเทคโนโลยีและศาสตร์แต่ละสาขาวิชาไม่สามารถแยกกันได้อย่างชัดเจน

ในการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งครูและผู้เรียนต้องปฏิรูปด้วยกันทั้ง 2 ฝ่าย ดังนี้

บทบาทครู ครูจะต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ครูจะต้องเป็นผู้แสวงหาความรู้ ใฝ่รู้ เข้าไปเรียนรู้ในสถานประกอบการพร้อมกันเรียน ด้วยเหตุผลสำคัญ คือ

1. เพื่อตามเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
2. เพื่อนำไปถ่ายทอดแก่นักเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทของผู้เรียน ในฐานะที่ถือได้ว่ามีความสำคัญที่สุด สำหรับการจัดการเรียนการสอน จะต้องมีบทบาท คือ

1. เน้นกระบวนการคิดและการปฏิบัติจริง นำไปใช้ประโยชน์ได้
2. มีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างมีความสุข

3. เป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีผู้เรียน ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้

นอกจากนี้แล้ว สถานศึกษาต้องพัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดย

1. เปิดรับความเปลี่ยนแปลงของสังคม และให้บุคคลอื่นเข้ามาศึกษาหาความรู้ โดยสถานศึกษาต้องพัฒนาสื่อแห่งการเรียนรู้ สนองตอบต่อความต้องการของชุมชน และสังคมรวมทั้งร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ผลิตสื่อแห่งการเรียนรู้สำหรับพัฒนาครู-อาจารย์

2. ครู-อาจารย์ ต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นผู้แสวงหาความรู้ เพื่อการเรียนการสอนโดยนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ครู-อาจารย์ทุกคนต้องได้รับการศึกษาอบรมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ดังนั้น ผู้ประกอบอาชีพครูต้องปรับแนวคิดและแนวทางการปฏิบัติงานที่สำคัญดังนี้

2.1 ปรับวิสัยทัศน์โดยคิดใหม่ว่าการศึกษานั้นที่แก้ปัญหาวิกฤตของสังคมไทยได้

2.2 ปรับวิธีการปฏิบัติงาน โดยถือว่านักเรียน คือศูนย์กลางของการเรียนการสอน

2.3 พัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู โดยการเพิ่มศักยภาพของวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีนโยบายปฏิรูปการศึกษาสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีจุดเน้นในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้เชื่อมโยงเป็นองค์รวม และยังส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชมรมเครือข่ายครูวิชาชีพ มีการฝึกอบรมบริหาร ครู-อาจารย์ทุกระดับเพื่อพัฒนาสู่มีอาชีพ

กระทรวงศึกษาธิการ(2546: 18) ได้แบ่งส่วนงานในสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ดังนี้

1. สำนักอำนวยการอาชีวศึกษา
2. สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา
3. สำนักความร่วมมือภาคเอกชน
4. สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
5. สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา
6. สำนักพัฒนาสมรรถนะบุคลากรการอาชีวศึกษา
7. สำนักตรวจ ติดตาม และประเมินผลการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้จัดการศึกษา ดังรายละเอียด

1. ประเภทวิชาที่เปิดสอนมี 5 ประเภทวิชา

- 1.1 ช่างอุตสาหกรรม
- 1.2 ศิลปหัตถกรรม
- 1.3 กหกรรม
- 1.4 พาณิชยกรรม และบริหารธุรกิจ
- 1.5 เกษตรกรรม

2. หลักสูตรที่เปิดสอน มีดังนี้

2.1 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตร 3 ปี รับสมัครสอบ

คัดเลือกจากการเรียนที่จบมัธยมศึกษาตอนต้น

2.2 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร 2 ปี รับสมัคร

สอบคัดเลือกจากนักศึกษาที่จบจากประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

2.3 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างฝีมือ (ปวส.) หลักสูตร 1 ปี เปิดสอน

ในโรงเรียนสารพัดช่าง รับสมัครสอบคัดเลือกจากนักเรียนที่จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.4 ระดับประกาศนียบัตร หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น 255 ชั่วโมงเปิดสอน

ในโรงเรียนสารพัดช่างและศูนย์ฝึกวิชาชีพ รับผู้ที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลายเป็นต้นไป ไม่มีการสอบคัดเลือกนักเรียนที่เรียนครบ 255 ชั่วโมงและสำเร็จจะได้รับประกาศนียบัตร

2.5 ระดับหลักสูตรเสริมวิชาชีพมัธยมศึกษา เปิดสอนที่ศูนย์ฝึกวิชาชีพ

สำหรับนักเรียนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา สายสามัญซึ่งเลือกเรียนวิชาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษา

2.6 ระดับหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพเกษตรกรรมเคลื่อนที่ดำเนินการโดยวิทยาลัยเกษตรกรรม โดยทำการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรรมเคลื่อนที่แก่เกษตรกรในหมู่บ้านต่างๆ วิชาที่เปิดอบรมขึ้นขึ้นกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม

2.7 ระดับหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพเกษตรกรรมเคลื่อนที่ดำเนินการโดยวิทยาลัยเกษตรกรรม โดยทำการฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรรมเคลื่อนที่แก่เกษตรกรในหมู่บ้านต่างๆ วิชาที่เปิดอบรมขึ้นขึ้นกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม

หลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้จำแนกสถานศึกษาในสังกัดเป็น 5 กลุ่ม ตามภูมิศาสตร์ ตารางเทียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการจัดกลุ่มอาชีวศึกษาภาคดังนี้ (2539 : 12-25)

กลุ่มภาคเหนือ ได้แก่ กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ เชียงใหม่ น่าน แพร่ ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน และพะเยา

กลุ่มภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี นราธิวาส ยะลา สตูล ชุมพร พัทลุง สงขลา นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง และกระบี่

กลุ่มภาคกลาง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ สมุทรสาคร กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี และราชบุรี

กลุ่มภาคตะวันออกและภาคกลางบางส่วน ได้แก่ ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง อุทัยธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และระยอง

กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ขอนแก่น เลย สกลนคร หนองคาย อุดรธานี กาฬสินธุ์ นครพนม มหาสารคาม ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี ยโสธร ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สุรินทร์ และมุกดาหาร

ตารางที่ 1 สรุปหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระดับหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545(46) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง พุทธศักราช 2546

ลำดับ	ประเภทวิชา	หลักสูตร ปวช. 2545(46)		หลักสูตร ปวส. 2546		รวม	
		จำนวน สาขาวิชา	จำนวน สาขางาน	จำนวน สาขาวิชา	จำนวน สาขางาน	จำนวน สาขาวิชา	จำนวน สาขางาน
1	อุตสาหกรรม	9	32	26	73	35	105
2	พาณิชยกรรม	2	11	-	-	20	47
	บริหารธุรกิจ	-	-	18	36		
3	ศิลปกรรม	1	15	16	46	17	61
4	คหกรรม	4	12	7	24	11	36
5	เกษตรกรรม	1	6	13	25	14	31
6	ประมง	3	4	4	8	7	12
7	อุตสาหกรรมท่องเที่ยว	1	2	6	14	7	16
8	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	3	3	4	4	7	7
9	เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	-	-	2	2	2	2
รวม		24	85	96	231	120	317

ที่มา : <http://bsq.vec.go.th/course/course.html>

สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2547 : 42 - 45) เป็นหน่วยงานต้นสังกัดของ
สถาบันการอาชีวศึกษา มีสถานศึกษาในสังกัดทั้งหมด 412 แห่ง แบ่งเป็น 28 สถาบัน

การบริหารจัดการของสถาบันการอาชีวศึกษาดำเนินการโดยคณะกรรมการ 2 คณะ คือ
คณะกรรมการสภาสถาบันและคณะกรรมการบริหารสถาบัน ซึ่งจัดกลุ่มบริหารจัดการในรูป
สถาบันการอาชีวศึกษา โดยสถาบันอาชีวศึกษาทั้ง 28 แห่งนี้เป็นหน่วยงานที่สำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นหน่วยงานรองรับการมอบอำนาจและการ
กระจายอำนาจจากส่วนกลาง ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร

ไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติทั้งสองฉบับ ที่มุ่งให้มีการกระจายอำนาจจากหน่วยงานส่วนกลางไปสู่หน่วยปฏิบัติในท้องถิ่น

สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 (2547 : 3) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นองค์กรที่มุ่งมั่นในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ให้เกิดความแข็งแกร่งในทุกสาขา เพื่อสร้างคุณภาพในการผลิตกำลังคนตั้งแต่ระดับ กึ่งฝีมือ ฝีมือ เทคนิคและเทคโนโลยีให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม ความต้องการของตลาดแรงงานและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ประกอบด้วยสถานศึกษากรุงเทพมหานคร บางส่วน สถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 มีจำนวน 11 แห่ง

วิสัยทัศน์ของสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1

สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1 เป็นสถาบันที่จัดการศึกษา โดยความร่วมมือกับเอกชน ชุมชน ในรูปแบบที่หลากหลายต่อเนื่อง ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพมาตรฐานทั้งระดับกึ่งฝีมือ ฝีมือ เทคนิค และเทคโนโลยี มีคุณธรรม จริยธรรม สนองความต้องการของตลาดแรงงาน การประกอบอาชีพอิสระ ส่งเสริมการศึกษาวิจัย พัฒนาความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่งเสริมสุขภาพและศิลปวัฒนธรรม

พันธกิจของสถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร 1

พันธกิจ 1 จัดการอาชีวศึกษาร่วมกันระหว่างสถาบันการอาชีวศึกษา สถานประกอบการ และชุมชน โดยการระดมทรัพยากรร่วมกันอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

พันธกิจ 2 ผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพระดับกึ่งฝีมือ ฝีมือ เทคนิค และเทคโนโลยี ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีคุณธรรม จริยธรรม สนองความต้องการของตลาดแรงงานและเพื่อการประกอบอาชีพอิสระรวมทั้งการสืบสานศิลปวัฒนธรรมส่งเสริมการดนตรีและกีฬา

พันธกิจ 3 พัฒนาระบบการบริหารหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวิจัยและพัฒนาในรูปแบบของเครือข่ายสถาบันการอาชีวศึกษา โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ อย่างมีประสิทธิภาพ

พันธกิจ 4 นำระบบประกันคุณภาพการอาชีวศึกษามาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้มีคุณภาพมาตรฐาน

มาตรฐานการอาชีวศึกษา

มาตรฐานการอาชีวศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการช่วยพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพบรรลุผลตามที่ต้องการ โดยมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะกระบวนการต่างๆ บุคลิกภาพทั้งทางกายและใจ รวมถึงค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ

มาตรฐานการอาชีวศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการ ให้เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ในงานอาชีพ ตามที่กำหนดในหลักสูตรและมาตรฐานวิชาชีพที่เรียนและเพื่อให้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับ การตรวจประเมิน การกำกับดูแล และส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านวิชาชีพ ประกอบด้วย 12 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะตามหลักสูตรและมาตรฐานสาขาวิชาชีพมีศักยภาพในการจัดการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานอาชีพ

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีกระบวนการคิด มีวิจารณญาณ มีวิสัยทัศน์ในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเอง

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนที่มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ปลอดจากสิ่งเสพติด อบายมุข และมีบุคลิกภาพที่ดี

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดีอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ปัญหา เศรษฐกิจ สังคม การเมืองของชุมชนท้องถิ่น

มาตรฐานที่ 6 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรฐานที่ 7 การระดมทรัพยากร ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งความร่วมมือของชุมชนและจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้ง ภายในและภายนอก เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐานที่ 8 ผู้สอนมีคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่องและมีจำนวนเพียงพอ

มาตรฐานที่ 9 การส่งเสริมและเผยแพร่วิจัย และงานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพสามารถนำไปพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและประเทศได้

มาตรฐานที่ 10 การบริหารวิชาการ / วิชาชีพ และกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน สังคมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

มาตรฐานที่ 11 การจัดระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพผลและตรวจสอบได้

มาตรฐานที่ 12 การจัดระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาและสามารถรองรับการประกันคุณภาพภายนอกเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอาชีวศึกษา

สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยเกี่ยวกับศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ดังนี้

กนกพร แสงสว่าง (2540) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานร่วมกัน ในวิชา ส 305 โลกของเรา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ กับการสอนปกติ โรงเรียนรวิหัววิทยาคม อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง จำนวน 78 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากนักเรียนได้รับการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์แล้วนักเรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการทำงานร่วมกันสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จุฑามาศ สดแสงจันทร์ (2540) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ที่สอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคสแตด (STAD: Student Team Achievement Division) กับการสอนตามปกติ ในรายวิชา ส 401 สังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 80 คน ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด (STAD)

กับการสอนปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ที่สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตด (STAD) ไม่แตกต่างกัน

ธวัช แก้วมณีชัย (2542) ได้ทำการวิจัยเพื่อประเมินโครงการปฏิรูปการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนครพนม โดยใช้ผู้บริหารและครูเป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้บริหารและครูต้องมึบทบาทในการวางแผน สนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จะต้องจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนการสอน จะต้องส่งเสริมและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ทุกชนิดอย่างเพียงพอ จะต้องให้นักเรียนมีส่วนร่วมให้มากที่สุด ใช้การประเมินผลตามสภาพจริง และส่งเสริมประชาธิปไตยจึงจะทำให้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางประสบผลสำเร็จ

นิวัฒน์ วดีศิริศักดิ์ (2542) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การปฏิบัติตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนของครู ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยใช้ครูผู้สอนในโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามแนวทางการจัดกิจกรรมของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนมัศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

เรณูนวล จุจันทร์ (2543) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ของครูหมวดภาษาไทย และหมวดวิชาวิทยาศาสตร์โรงเรียนในสหวิทยาเขตกรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี โดยใช้ครูผู้สอนในหมวดภาษาไทยและหมวดวิทยาศาสตร์เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่าครูผู้สอนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตั้งแต่ขั้นเตรียม ขั้นดำเนินการขั้นประเมินผลโดยส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นพบคำตอบด้วยตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีปฏิสัมพันธ์กับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ได้ใช้กระบวนการคิด และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้ประเมินความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการสอนของครูที่สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากครูผู้สอนทั่วประเทศ ผลการประเมินพบว่าครูที่จบการศึกษาระดับต่างกันและมีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการสอนของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญต่างกัน โดยครูที่จบการศึกษาระดับที่สูงกว่าและมีประสบการณ์ในการสอนมากกว่ามีความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการสอนมากกว่ากลุ่มครูที่จบการศึกษาในระดับต่ำกว่า หรือมีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า

สังวัฒน์ หงส์พิพัฒน์สกุล (2543) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนิเทศในโรงเรียนกับสภาพความสำเร็จของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม พบว่า กระบวนการนิเทศในโรงเรียนกับสภาพความสำเร็จของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณากระบวนการนิเทศแต่ละด้าน พบว่า ด้านการสร้างความเข้าใจ ก่อนการนิเทศมีความสัมพันธ์กับสภาพความสำเร็จของโรงเรียนในระดับมากที่สุด ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนิเทศในโรงเรียน กับด้านการตระหนักในความสำเร็จของการพัฒนาผู้เรียนมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมากที่สุด

สุพรรณิ พิมพ์สุวรรณ (2543) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนศรีธนาพิทยการเทคโนโลยีเชียงใหม่ พบว่าการจัดการเรียนการสอน โดยรวม ครู-อาจารย์ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ความพร้อมของนักเรียน นักศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก สื่อ/อุปกรณ์การเรียนการสอน ครู-อาจารย์ ประสบปัญหาในระดับปานกลาง ยกเว้น ความรู้ทักษะในการผลิตสื่อ อยู่ในระดับมาก และไม่มีเวลาในการผลิตสื่อการเรียนด้วยตนเอง การวัดผล/ประเมินผล ครูอาจารย์ ประสบปัญหาในเรื่อง จำนวนครั้งของการทดสอบซึ่งมีมากเกินไปและการให้มีการทดสอบทุกรายจุดประสงค์ทำให้ต้องใช้เวลาสำหรับการเรียนไปใช้ในการทดสอบ

สุนันท์ จันทรมณี (2544) ได้ประเมินความรู้และเจตคติของครูผู้สอนในวิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษาทั่วประเทศที่มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ในระดับค่อนข้างต่ำ แต่มีเจตคติที่เห็นด้วยอย่างมากเกี่ยวกับแนวทางการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

สุภาภรณ์ ทศนา (2545) ได้วิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตภาคกลาง พบว่า อาจารย์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับดีทุกด้าน ปัจจัยส่วนบุคคล คือ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยการอ่าน ปัจจัยด้านองค์การ คือ การฝึกอบรมและการนิเทศ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความรู้ความเข้าใจของอาจารย์ ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ส่วนปัจจัยส่วนบุคคล คือ ระดับการศึกษาประสบการณ์ในการสอน การแสวงหาความรู้ด้วยตนเองโดยการฟังและการดู ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนั้นยังพบว่ามี 2 ตัวแปรคือ การอ่านและการฝึกอบรมที่สามารถทำนายความรู้ความเข้าใจของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ร้อยละ 8.3

2. งานวิจัยต่างประเทศ

กรูกอลล์ (Groomall, 1984, 262-273) ได้วิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พบวิธีที่ได้ผลและเป็นที่น่าสนใจ คือ การแสดงบทบาทสมมติ หรือการสร้างสถานการณ์จำลอง เพราะสถานการณ์จำลองเป็นตัวส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษใช้เองโดยอัตโนมัติ และการที่ครูให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติก็เพื่อจะให้นักเรียนเกิดความเข้าใจแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น

มอร์แกน (Morgan, 1987, 3043) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การสอนแบบร่วมมือ วิธีการที่ครูใช้การจัดสภาพห้องเรียน การรวมกลุ่มทางสังคม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนในห้องเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนโดยวิธีเรียนแบบร่วมมือจะมีทัศนคติในทางบวกต่อวิชาที่เรียนมากกว่านักเรียนในห้องเรียนที่ใช้วิธีเรียนแบบปกติมากกว่า 30 % และมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่า แต่พฤติกรรมการรับรู้การรวมกลุ่มทางสังคมไม่แตกต่างกัน และพบว่า ครูที่ได้รับการฝึกให้สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือจะนำวิธีการไปใช้ได้ดีกว่าครูที่ไม่ได้รับการฝึก

สลาวิน (Slavin, 1987, 7-13) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างวิธีการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้การแบ่งกลุ่ม แบบกลุ่มสัมฤทธิ์ กับการเรียนแบบปกติ โดยได้ทำการวิจัยทางด้านภาษากับนักเรียนระดับ 7 ที่โรงเรียนในเมืองทางทิศตะวันออกของสหรัฐอเมริกา จำนวน 62 คน เป็นเวลา 10 สัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บัดเลอร์ (Butler, 1991, 78) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถเกี่ยวกับทักษะการแก้ปัญหาและปฏิสัมพันธ์ภายในชั้นเรียนของนักเรียนเกรด 6 ที่ได้รับการสอนโดยการร่วมมือและการสอนด้วยตนเองกับคอมพิวเตอร์ พบว่ากลุ่มทดลองมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนและมีทักษะการตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้ดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยเลือกพัฒนาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 เพราะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากขึ้น ถ้านำเอาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาประยุกต์ใช้ทั้งยังสอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยจะยิ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 แผนกช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยการ ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 รวมจำนวน 816 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 แผนกช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยการ ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 คือ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร วิทยาลัยการอาชีพพนวมินทรราชูทิศ และวิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก จำนวน 267 คน ตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม ตามตารางสุ่มของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ลำดับที่	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี	237	72
2	วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร	222	68
3	วิทยาลัยการอาชีพพนวมินทรราชูทิศ	188	57
4	วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก	229	70
	รวม	876	267

ที่มา : ข้อมูลจากงานทะเบียนของแต่ละวิทยาลัย, มิถุนายน 2552

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) โดยถามเกี่ยวกับเรื่องของสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดเนื้อหาสาระ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตรประมาณค่า (Rating scale) โดยกำหนดน้ำหนักแบบสอบถาม 5 ระดับ

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในด้านการจัดเนื้อหาสาระ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ เป็นคำถามแบบปลายเปิด

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือขึ้นมาเพื่อให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี หลักการจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยยึดองค์ประกอบแนวคิดทฤษฎีของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. วิเคราะห์ขอบเขตของการศึกษา กำหนดกรอบแนวคิด เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหา

3. ดำเนินการเขียนและสร้างแบบสอบถาม ตามโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหาที่กำหนด ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เขียนข้อคำถามโดยใช้คำที่สั้น ชัดเจน เข้าใจง่าย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาและครอบคลุมเนื้อหาที่จะวัด และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อให้ข้อเสนอแนะและนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเป็นปรนัย ทั้งด้านเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถาม แล้ววิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence) จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง จำนวน 30 คน และนำมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยมีวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha - Coefficient) จากสูตรของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR -20) ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.877

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการเทคนิคมินบุรี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร วิทยาลัยการอาชีพพนวมินทรราชูทิศ วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดเวลาในการเก็บแบบสอบถาม 4 สัปดาห์

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา 238 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.13 ส่วนแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืนมาเนื่องจากนักเรียนที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามไม่มาโรงเรียน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำนวน 238 ฉบับ เพื่อผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดทำข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา 238 ฉบับ แยกเป็น 3 ส่วนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป, ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ทั้ง 5 ด้าน และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับนักเรียน ใช้การวิเคราะห์ด้วยความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ทั้ง 5 ด้าน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้าน แล้วสรุปผลโดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยได้กำหนดน้ำหนักคะแนนในการแบ่งช่วงชั้น (Class Interval) ตามวิธีของ Likert ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ตามแผนกที่ศึกษา โดยใช้ค่าสถิติ การแจกแจงแบบที (t-test)

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ตามชั้นปี
โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA)

5. แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะความคิดเห็นของผู้เรียนต่อการ
จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยแยกประเภทช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยการ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยคำร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดเนื้อหาสาระ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้อยู่ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 - เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนแยกเป็นแผนกช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม โดยใช้ค่าการแจกแจงแบบที (t-test)

- เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนแยกเป็นแผนกช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม ตามชั้นปีที่ศึกษาโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนและเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในด้านการจัดเนื้อหาสาระ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้อยู่

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน โดยมีรายละเอียดของการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 แผนกช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม ของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 จำนวนทั้งสิ้น 238 คน โดยใช้ค่าความถี่และคำร้อยละ มีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของข้อมูล สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	124	52.10
- หญิง	114	47.90
รวม	238	100.00
2. อายุ		
- ต่ำกว่า 15 ปี	1	0.42
- 15 ปี	26	10.92
- 16 ปี	83	34.45
- 17 ปี	86	36.13
- 18 ปี	33	13.87
- มากกว่า 18 ปี	10	4.20
รวม	238	100.00
3. แผนก		
- ช่างอุตสาหกรรม	110	46.22
- ผลิตผลการ	128	53.78
รวม	238	100.00
4. ชั้นปี		
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1	72	30.25
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2	133	55.88
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3	33	13.87
รวม	238	100.00
5. วิทยาลัย		
- วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี	65	27.31
- วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร	61	25.63
- วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ	57	23.95
- วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก	55	23.11
รวม	238	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 52.10 มีอายุ 17 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 36.13 แผนกพาณิชยการ จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 53.78 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 55.88 วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 27.31

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 จำนวนทั้งสิ้น 238 คน โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดแผนการเรียน ด้านกิจกรรมในห้องเรียน ด้านครูผู้สอน ด้านการใช้สื่อเพื่อการศึกษา และด้านการวัดผลประเมินผล โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีรายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ในด้านต่าง ๆ

หัวข้อเรื่อง	n=238		ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการจัดเนื้อหาสาระ	3.67	0.81	มาก	5
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.78	0.78	มาก	4
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.02	0.72	มาก	3
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.06	0.71	มาก	2
5. ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้	4.07	0.68	มาก	1
ในภาพรวม	3.91	0.76	มาก	-

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีความคิดเห็นในภาพรวมระดับมาก ($\bar{X}=3.91$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีระดับมากลำดับที่ 1 คือ ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.07$) รองลงมาได้แก่ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X}=4.06$) และด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.02$) ในระดับมากตามลำดับ ส่วนด้านการจัดเนื้อหาสาระ ($\bar{X}=3.67$) เป็นลำดับสุดท้าย

1) ด้านการจัดการเนื้อหาสาระ สามารถจำแนกเป็นเรื่องต่าง ๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในด้านการจัดเนื้อหาสาระ

ด้านการจัดเนื้อหาสาระ	n=238		ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีการจัดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ	3.75	0.75	มาก	2
2. จัดได้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	3.66	0.75	มาก	4
3. มีการจัดเนื้อหาสาระตามความต้องการของตลาดแรงงาน	3.67	0.78	มาก	3
4. มีการจัดเนื้อหาสาระสามารถนำไปประกอบอาชีพได้	3.83	0.86	มาก	1
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหาสาระ	3.42	0.89	ปานกลาง	6
6. จัดได้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	3.63	0.76	มาก	5
รวม	3.67	0.81	มาก	-

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดเนื้อหาสาระ พบว่า มีความคิดเห็นในภาพรวมระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความคิดเห็น ระดับมาก ลำดับที่ 1 คือ มีการจัดเนื้อหาสาระสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมา มีการจัดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.75$) และมีการจัดเนื้อหาสาระตามความต้องการของตลาดแรงงาน ($\bar{X} = 3.67$) ในระดับมากตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหาสาระ ($\bar{X} = 3.42$) เป็นลำดับสุดท้าย ในระดับปานกลาง

2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถจำแนกเป็นเรื่องต่างๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	n=238		ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. สอดคล้องกับเนื้อหาเวลาและผู้เรียน	3.72	0.78	มาก	7
2. สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของการเรียน	3.79	0.76	มาก	4
3. มีการฝึกทักษะสามารถนำไปประกอบอาชีพได้	3.83	0.80	มาก	3
4. เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน	3.73	0.78	มาก	6
5. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามให้ผู้เรียน	3.69	0.76	มาก	8
6. พัฒนาให้ผู้เรียนคิดและแก้ปัญหาเป็น	3.73	0.74	มาก	5
7. นำความรู้ที่ได้จากการฝึกทักษะไปประยุกต์ใช้จริงได้	3.67	0.80	มาก	9
8. ส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่าน	3.48	0.87	มาก	10
9. มีการจัดแบบบูรณาการ โดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ ได้สัดส่วนสมดุลกัน	4.15	0.64	มาก	1
10. มีการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.98	0.71	มาก	2
รวม	3.78	0.78	มาก	-

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า มีความเหมาะสมในภาพรวมระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นระดับมากลำดับที่ 1 คือ มีการจัดแบบบูรณาการ โดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ ได้สัดส่วนสมดุลกัน ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมา มีการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.98$) มีการฝึกทักษะสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ($\bar{X} = 3.83$) ในระดับมากตามลำดับ ส่วนส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่าน ($\bar{X} = 3.48$) เป็นลำดับสุดท้าย

3) ด้านสื่อการเรียนการสอน สามารถจำแนกเป็นเรื่องต่าง ๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
วิทยาลัยด้านสื่อการเรียนการสอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน	n=238		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา	4.06	0.76	มาก	2
2. มีการใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์	3.98	0.67	มาก	5
3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ	3.90	0.82	มาก	6
4. สื่อการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ	4.00	0.67	มาก	4
5. ประสิทธิภาพของสื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.09	0.68	มาก	1
6. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเป็นสื่อการเรียน	4.05	0.69	มาก	3
รวม	4.02	0.72	มาก	-

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า มีความคิดเห็นในภาพรวมระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความเหมาะสมระดับมากที่สุดลำดับที่ 1 คือ ประสิทธิภาพของสื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ($\bar{X} = 4.06$) มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเป็นสื่อการเรียน ($\bar{X} = 4.05$) ในระดับมากตามลำดับ ส่วนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ ($\bar{X} = 3.90$) เป็นลำดับสุดท้าย

4) ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยค่าดังกล่าวสามารถจำแนกเป็นเรื่องต่าง ๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
วิทยาลัยด้านการวัดผลและประเมินผล

ด้านการวัดผลและประเมินผล	n=238		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. มีการวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ	4.14	0.78	มาก	1
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล	3.99	0.67	มาก	5
3. มีการติดตามผลการวัดและประเมินผลเพื่อใช้ปรับปรุง การเรียนการสอน	4.09	0.72	มาก	2
4. มีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน	4.01	0.64	มาก	4
5. มีการให้ผู้เรียนประเมินตนเอง	4.05	0.75	มาก	3
รวม	4.06	0.71	มาก	-

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า มีความคิดเห็น
ในภาพรวมระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความเหมาะสมลำดับ
ที่ 1 คือ มีการวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา มีการติดตามผลการวัดและ
ประเมินผลเพื่อใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.09$) มีการให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ($\bar{X} =$
4.05) ในระดับมากตามลำดับ ส่วนผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.99$) เป็น
ลำดับสุดท้าย

5) ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้โดยค่าดังกล่าวสามารถจำแนกเป็นเรื่องต่าง ๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
วิทยาลัยด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้

ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้	n=238		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. สภาพห้องเรียนมีความเหมาะสมกับวิชาที่เรียน	4.08	0.69	มาก	5
2. มีการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้	4.06	0.66	มาก	8
3. มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้เป็นกันเอง	4.09	0.67	มาก	1
4. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้	4.09	0.71	มาก	4
5. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน	4.09	0.67	มาก	2
6. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เหมือนเป็นบ้านของผู้เรียน	4.07	0.69	มาก	6
7. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น	4.07	0.69	มาก	7
8. มีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา	4.02	0.65	มาก	9
9. มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรมกับชุมชน	4.09	0.70	มาก	3
รวม	4.07	0.68	มาก	-

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่านักเรียนมีระดับความคิดเห็นในภาพรวมระดับมาก ($\bar{X}=4.07$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีความเหมาะสมมากที่สุดลำดับที่ 1 คือ มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้เป็นกันเอง ($\bar{X}=4.09$) รองลงมา มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{X}=4.09$) ในระดับมากตามลำดับ ส่วนการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.02$) เป็นลำดับสุดท้าย

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนแยกเป็นแผนกช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม โดยใช้ค่าการแจกแจงแบบที (t-test) และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนแยกตามชั้นปีที่ศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนและในกรณีที่มีความแตกต่างจึงเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe)

1) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนแยกเป็นแผนกช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม โดยใช้ค่าการแจกแจงแบบที (t-test)

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย จำแนกตามแผนกที่ศึกษา

หัวข้อเรื่อง	ช่างอุตสาหกรรม			พาณิชยกรรม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการจัดเนื้อหาสาระ	3.64	0.85	มาก	3.69	0.79	มาก
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.75	0.79	มาก	3.80	0.79	มาก
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.93	0.76	มาก	4.10	0.69	มาก
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.03	0.70	มาก	4.08	0.74	มาก
5. ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้อ	4.12	0.74	มาก	4.01	0.63	มาก
ในภาพรวม	3.89	0.77	มาก	3.94	0.73	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในด้านต่าง ๆ พบว่า

ผู้เรียนที่เป็นนักเรียนช่างอุตสาหกรรม ให้คะแนนด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้อ มาเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.12$) ส่วนผู้เรียนที่เป็นนักเรียนพาณิชยกรรม ให้คะแนนด้านสื่อการเรียนการสอน มาเป็นลำดับที่ 1 ($\bar{X} = 4.10$)

รองลงมา นักเรียนช่างอุตสาหกรรม ให้คะแนนด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.03$) นักเรียนพาณิชยกรรม ให้คะแนนด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.08$)

และนักเรียนช่างอุตสาหกรรม ให้คะแนนด้านด้านการจัดเนื้อหาสาระ ($\bar{X} = 3.64$) นักเรียนพาณิชยกรรม ให้คะแนนด้านการจัดเนื้อหาสาระ ($\bar{X} = 3.69$) เป็นลำดับสุดท้าย

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ระหว่างแผนกวิชาช่างอุตสาหกรรมกับแผนกพาณิชยการ

แผนก	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ช่างอุตสาหกรรม	110	3.88	0.75	0.65	.52
พาณิชยการ	128	3.92	0.76		

จากตารางที่ 11 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ระหว่างแผนกวิชาช่างอุตสาหกรรมกับแผนกพาณิชยการ ในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความคิดเห็นของนักเรียนแผนกพาณิชยการและแผนกช่างอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน

2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนแยกเป็นแผนกช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยการตามชั้นปีที่ศึกษาโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนและเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe)

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ของแผนกวิชาช่างอุตสาหกรรม ระหว่างชั้นปี

แหล่ง	ตัวแปรตาม	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ชั้นปี	ด้านการจัดการเนื้อหาสาระ	ระหว่างกลุ่ม	3.34	2.00	1.67	6.68 *	0.00
		ภายในกลุ่ม	26.77	107.00	0.25		
		รวม	30.11	109.00			
	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	1.32	2.00	0.66	3.77 *	0.03
		ภายในกลุ่ม	18.73	107.00	0.18		
		รวม	20.05	109.00			
	ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3.14	2.00	1.57	5.41 *	0.01
		ภายในกลุ่ม	31.03	107.00	0.29		
		รวม	34.17	109.00			
ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	1.28	2.00	0.64	2.08	0.13	
	ภายในกลุ่ม	33.01	107.00	0.31			
	รวม	34.29	109.00				
ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้อ	ระหว่างกลุ่ม	2.26	2.00	1.13	4.64 *	0.01	
	ภายในกลุ่ม	25.99	107.00	0.24			
	รวม	28.25	109.00				

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 12 พบว่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในแผนกวิชาช่างอุตสาหกรรม ระหว่างชั้นปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเนื้อหาสาระ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้อ จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe) ปรากฏดัง

ตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างทางความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของแผนกวิชาช่างอุตสาหกรรมระหว่างชั้นปีเป็นรายคู่

Dependent Variable	(I) class	(J) class	Mean Difference (I-J)	Sig.
ด้านการจัดการเนื้อหาสาระ	ปวช. 1	ปวช. 2	0.37*	0.00
		ปวช. 3	0.20	0.43
	ปวช. 2	ปวช. 1	-0.37*	0.00
		ปวช. 3	-0.17	0.56
	ปวช. 3	ปวช. 1	-0.20	0.43
		ปวช. 2	0.17	0.56
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ปวช. 1	ปวช. 2	0.17	0.14
		ปวช. 3	0.31	0.06
	ปวช. 2	ปวช. 1	-0.17	0.14
		ปวช. 3	0.14	0.58
	ปวช. 3	ปวช. 1	-0.31	0.06
		ปวช. 2	-0.14	0.58
ด้านสื่อการเรียนการสอน	ปวช. 1	ปวช. 2	-0.05	0.88
		ปวช. 3	0.49*	0.02
	ปวช. 2	ปวช. 1	0.05	0.88
		ปวช. 3	0.55*	0.01
	ปวช. 3	ปวช. 1	-0.49*	0.02
		ปวช. 2	-0.55*	0.01
ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้อ	ปวช. 1	ปวช. 2	-0.07	0.79
		ปวช. 3	0.40*	0.04
	ปวช. 2	ปวช. 1	0.07	0.79
		ปวช. 3	0.47*	0.01
	ปวช. 3	ปวช. 1	-0.40*	0.04
		ปวช. 2	-0.47*	0.01

จากตารางที่ 13 พบว่า ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างทางความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ของแผนกวิชาช่างอุตสาหกรรม ระหว่างชั้นปี เป็นรายกลุ่ม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการเนื้อหาสาระ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้

ด้านการจัดการเนื้อหาสาระ มีความแตกต่างกัน 1 กลุ่ม ได้แก่ ปวช.1 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ปวช.2 ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ปวช.1 และปวช.2 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ปวช.3

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ของแผนกพาณิชยกรรม ระหว่างชั้นปี

แหล่ง	ตัวแปรตาม	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ชั้นปี	ด้านการจัดการเนื้อหาสาระ	ระหว่างกลุ่ม	1.64	2.00	0.82	3.06 *	0.05
		ภายในกลุ่ม	33.52	125.00	0.27		
		รวม	35.17	127.00			
	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.15	2.00	0.08	0.41	0.66
		ภายในกลุ่ม	23.07	125.00	0.18		
		รวม	23.22	127.00			
	ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	4.81	2.00	2.40	14.37 *	0.00
		ภายในกลุ่ม	20.90	125.00	0.17		
		รวม	25.71	127.00			
ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	4.78	2.00	2.39	13.94 *	0.00	
	ภายในกลุ่ม	21.46	125.00	0.17			
	รวม	26.24	127.00				
ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	4.55	2.00	2.28	16.46 *	0.00	
	ภายในกลุ่ม	17.29	125.00	0.14			
	รวม	21.84	127.00				

* $P \leq 0.05$

จากตารางที่ 14 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ของแผนกพาณิชยกรรม ระหว่างชั้นปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe) ปรากฏดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างทางความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของแผนกช่างอุตสาหกรรมระหว่างชั้นปี เป็นรายคู่

Dependent Variable	(I) class	(J) class	Mean Difference (I-J)	Sig.
ด้านการจัดการเนื้อหาสาระ	ปวช. 1	ปวช. 2	-0.30 [*]	0.05
		ปวช. 3	-0.27	0.26
	ปวช. 2	ปวช. 1	0.30 [*]	0.05
		ปวช. 3	0.03	0.97
	ปวช. 3	ปวช. 1	0.27	0.26
		ปวช. 2	-0.03	0.97
ด้านสื่อการเรียนการสอน	ปวช. 1	ปวช. 2	0.12	0.48
		ปวช. 3	0.64 [*]	0.00
	ปวช. 2	ปวช. 1	-0.12	0.48
		ปวช. 3	0.52 [*]	0.00
	ปวช. 3	ปวช. 1	-0.64 [*]	0.00
		ปวช. 2	-0.52 [*]	0.00
ด้านการวัดผลและประเมินผล	ปวช. 1	ปวช. 2	0.08	0.70
		ปวช. 3	0.62 [*]	0.00
	ปวช. 2	ปวช. 1	-0.08	0.70
		ปวช. 3	0.53 [*]	0.00
	ปวช. 3	ปวช. 1	-0.62 [*]	0.00
		ปวช. 2	-0.53 [*]	0.00

ตารางที่ 15 (ต่อ)

Dependent Variable	(I) class	(J) class	Mean Difference (I-J)	Sig.
ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้	ปวช. 1	ปวช. 2	0.14	0.27
		ปวช. 3	0.64*	0.00
	ปวช. 2	ปวช. 1	-0.14	0.27
		ปวช. 3	0.49*	0.00
	ปวช. 3	ปวช. 1	-0.64*	0.00

จากตารางที่ 15 พบว่า ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างทางความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ของแผนกพณิชยการ ระหว่างชั้นปี เป็นรายคู่ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้

ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีความแตกต่างกันโดย ปวช.1 และปวช.2 มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า ปวช.3

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 จำนวนทั้งสิ้น 238 คน แบ่งเป็นรายด้านจำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดเนื้อหาสาระ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับ ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ด้านการจัดเนื้อหาสาระ

รายละเอียดด้านการจัดเนื้อหาสาระ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ควรจัดเนื้อหาสาระให้ครอบคลุมตรงจุดประสงค์และให้สอดคล้องกับครูผู้สอน ผู้เรียนและสาขาที่เรียน	11	52.38
2. เน้นเนื้อหาสาระที่ใช้ในชีวิตประจำวันและนำไปประกอบอาชีพได้	3	14.29
3. ให้นักเรียนจัดทำโครงการพร้อมคู่มือและมีการปฏิบัติงานจริง	2	9.52
4. ชั่วโมงสอน 1 วิชาไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง	2	9.52
5. นำเนื้อหาสาระแปลกใหม่มาสอน	1	4.76
6. มีการจัดเวลาว่างให้กับนักเรียน	1	4.76
7. การจัดเนื้อหาสาระควรสอดคล้องเรื่องระเบียบวินัย	1	4.76

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ด้านการจัดเนื้อหาสาระ เรียงลำดับดังนี้

- ควรจัดเนื้อหาสาระให้ครอบคลุมตรงจุดประสงค์และให้สอดคล้องกับครูผู้สอน ผู้เรียนและสาขาที่เรียน
- เน้นเนื้อหาสาระที่ใช้ในชีวิตประจำวันและนำไปประกอบอาชีพได้
- ให้นักเรียนจัดทำโครงการพร้อมคู่มือและมีการปฏิบัติงานจริง
- ชั่วโมงสอน 1 วิชาไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง

ตารางที่ 17 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เรียน เกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

รายละเอียดด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ขอให้จัดกิจกรรมมากกว่าการเรียนจะได้ไม่เบื่อ เช่น ทักษะศึกษา กิจกรรม รณรงค์เรื่อง ยาเสพติด กิจกรรมรักการอ่าน ความบันเทิง	9	39.10
2. กิจกรรมควรให้สอดคล้องกับการเรียน	5	21.74
3. กิจกรรมที่พี่น้องทำร่วมกันและส่งเสริมวิชาต่าง ๆ	4	17.39
4. กิจกรรมที่นำไปประกอบอาชีพได้	3	13.04
5. ควรเช็คชื่อตามเวลากิจกรรม	2	8.70

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เรียงลำดับดังนี้

- ขอให้จัดกิจกรรมมากกว่าการเรียนจะได้ไม่เบื่อ เช่น ทักษะศึกษา กิจกรรมรณรงค์เรื่อง ยาเสพติด กิจกรรมรัก การอ่าน ความบันเทิง
- กิจกรรมควรให้สอดคล้องกับการเรียน
- กิจกรรมที่พี่น้องทำร่วมกันและส่งเสริมวิชาต่าง ๆ

ตารางที่ 18 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เรียนเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ด้านสื่อการเรียนการสอน

รายละเอียดด้านสื่อการเรียนการสอน	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. สื่อหลายรูปแบบและที่เพียงพอ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และอินเตอร์เน็ต	8	40
2. ควรมีการลงปฏิบัติงานจริง ใช้สื่อมากกว่านี้หรือนำเทคโนโลยีแปลก ๆ มาสอนและควรที่จะให้เหมาะสมกับเนื้อหา	7	35
3. ควรมีใบคะแนนแจ้งให้นักเรียนทราบ	2	10
4. ไม่มีหนังสือสำหรับการเรียนการสอนที่เพียงพอ	2	10
5. มีสื่อการสอนแต่ไม่ได้นำมาใช้งาน	1	5

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ด้านสื่อการเรียนการสอน เรียงลำดับดังนี้

- สื่อหลายรูปแบบและที่เพียงพอ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และอินเตอร์เน็ต
- ควรมีการลงปฏิบัติงานจริง ใช้สื่อมากกว่านี้หรือนำเทคโนโลยีแปลก ๆ มาสอนและควรที่จะให้เหมาะสมกับเนื้อหา
- ควรมีใบคะแนนแจ้งให้นักเรียนทราบ
- ไม่มีหนังสือสำหรับการเรียนการสอนที่เพียงพอ

ตารางที่ 19 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เรียน เกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญของวิทยาลัย ด้านการวัดผลและประเมินผล

รายละเอียดด้านการวัดผลและประเมินผล	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ควรมีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล	9	45
2. ควรมีการวัดผลจากการทำชิ้นงาน รายงาน และวิจัย	5	25
3. การวัดผลโดยการอภิปรายและควรมีแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน	3	15
4. ควรมีการประเมินที่ต่างกันและไม่มากเกินไป	2	10
5. ควรมีการวัดผลในภาคปฏิบัติ	1	5

จากตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับ
ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ด้าน
การวัดผลและประเมินผล เรียงลำดับดังนี้

- ควรมีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล
- ควรมีการวัดผลจากการทำชิ้นงาน รายงาน และวิจัย
- การวัดผลโดยการอภิปรายและควรมีแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน

ตารางที่ 20 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้

รายละเอียดด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. ควรมีเครื่องปรับอากาศ อากาศถ่ายเทและควรแบ่งห้องเรียนใช้ชัดเจน	8	36.36
2. บรรยากาศภายในห้องเรียนเป็นกันเอง	6	27.27
3. บรรยากาศภายนอกห้องเรียนสะอาด	4	18.18
4. ซ่อมแซมปรับปรุงและแก้ไข โต๊ะ เก้าอี้ ในห้องเรียน	3	13.64
5. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียน	1	4.55

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัด ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ เรียงลำดับดังนี้

- ควรมีเครื่องปรับอากาศ อากาศถ่ายเทและควรแบ่งห้องเรียนใช้ชัดเจน
- บรรยากาศภายในห้องเรียนเป็นกันเอง
- บรรยากาศภายนอกห้องเรียนสะอาด

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 จำแนกตามแผนกที่ศึกษา 3) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา 4) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม นักเรียนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 แผนกช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยการ ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 จำนวน 267 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 โดยภาพรวม ทั้ง 5 ด้าน มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการจัดเนื้อหาสาระ เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการจัดเนื้อหาสาระ ในภาพรวมมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการจัดเนื้อหาสาระสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ มีการจัดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ มีการจัดเนื้อหาสาระตามความต้องการของตลาดแรงงาน จัดได้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน จัดได้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ระดับปัญหาอยู่ในระดับ มาก ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหาสาระ ระดับปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในภาพรวมมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย มีการจัดแบบบูรณาการโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ ได้สัดส่วนสมดุลกัน มีการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการฝึกทักษะสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของการเรียน พัฒนาให้ผู้เรียนคิดและแก้ปัญหา เป็น เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน สอดคล้องกับเนื้อหาเวลาและผู้เรียน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามให้ผู้เรียน นำความรู้ที่ได้จากการฝึกทักษะไปประยุกต์ใช้จริงได้ ส่งเสริมให้มีนิสัยรัก การอ่าน

ด้านสื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ประสิทธิภาพของสื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเป็นสื่อการเรียน สื่อการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ

ด้านการวัดผลและประเมินผล ในภาพรวมมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย มีการวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ มีการติดตามผลการวัดและประเมินผลเพื่อใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน มีการให้ผู้เรียนประเมินตนเอง มีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล

ด้านการจัดบรรยากาศบรรยากาศการเรียนรู้อ ในภาพรวมมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้เป็นกันเอง มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรมกับชุมชน นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ สภาพห้องเรียนมีความเหมาะสมกับวิชาที่เรียน มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เหมือนเป็นบ้านของผู้เรียน มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น มีการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ มีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ระหว่างแผนกวิชาช่างอุตสาหกรรมกับแผนกพาณิชยการ ในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความคิดเห็นของนักเรียนแผนกพาณิชยการและแผนกช่างอุตสาหกรรมไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 จำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา ในภาพรวมมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 จำนวนทั้งสิ้น 238 คน แบ่งเป็นรายด้านจำนวน 5 ด้าน สรุปได้ดังนี้

ด้านการจัดเนื้อหาสาระ ผู้เรียนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(1) ควรจัดเนื้อหาสาระให้ตรงตามจุดประสงค์และให้สอดคล้องกับครูผู้สอน ผู้เรียนและสาขาที่เรียน (11 คน)

(2) เน้นเนื้อหาสาระที่ใช้ในชีวิตประจำวันและนำไปประกอบอาชีพได้ (3 คน)

(3) ให้นักเรียนจัดทำโครงงานพร้อมคู่มือและมีการปฏิบัติงานจริง (2 คน)

(4) ชั่วโมงสอน 1 วิชาไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง (2 คน)

(5) นำเนื้อหาสาระแปลกใหม่มาสอน (1 คน)

(6) มีการจัดเวลาว่างให้กับนักเรียน (1 คน)

(7) การจัดเนื้อหาสาระควรสอดแทรกเรื่องระเบียบวินัย (1 คน)

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(1) ขอให้จัดกิจกรรมมากกว่าการเรียนจะได้ไม่เบื่อ เช่น ทักษะศึกษา กิจกรรมรณรงค์เรื่องยาเสพติด กิจกรรมรักการอ่าน ความบันเทิง (9 คน)

(2) กิจกรรมควรสอดคล้องกับการเรียน (5 คน)

(3) กิจกรรมที่พี่น้องทำร่วมกันทำและเสริมวิชาต่าง ๆ (4 คน)

(4) กิจกรรมที่นำไปประกอบอาชีพได้ (3 คน)

(5) ควรเช็คชื่อตามเวลาของกิจกรรม (2 คน)

ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้เรียนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(1) สื่อหลายรูปแบบและที่เพียงพอ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ และอินเตอร์เน็ต (8 คน)

(2) ควรมีการลงปฏิบัติจริง ใช้สื่อมากกว่านี้หรือนำเทคโนโลยีแปลก ๆ มาสอนและควร
เหมาะสมกับเนื้อหา (7 คน)

(3) ควรมีใบคะแนนแจ้งให้นักเรียนทราบ (2 คน)

(4) ไม่มีหนังสือสำหรับการเรียนการสอนที่เพียงพอ (2 คน)

(5) สื่อมีแต่ไม่ได้นำมาใช้งาน (1 คน)

ด้านการวัดผลและประเมินผล ผู้เรียนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(1) ควรมีการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและนักเรียนควรมีส่วนร่วมในการวัดและ
ประเมินผล (9 คน)

(2) ควรมีการวัดผลจากการทำชิ้นงาน รายงานและวิจัย (5 คน)

(3) การวัดผลโดยการอภิปรายและควรมีแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน (3 คน)

(4) ควรมีการประเมินที่ต่างกันและไม่มากเกินไป (2 คน)

(5) ควรมีการวัดผลในภาคปฏิบัติ (1 คน)

ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ผู้เรียนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(1) ควรมีเครื่องปรับอากาศ อากาศถ่ายเทดีและควรแบ่งห้องเรียนให้ชัดเจน (8 คน)

(2) บรรยากาศภายในห้องเรียนเป็นกันเอง (6 คน)

(3) บรรยากาศภายนอกห้องเรียนสะอาด (4 คน)

(4) ซ่อมแซมปรับปรุงและแก้ไข โต๊ะ เก้าอี้ ในห้องเรียน (3 คน)

(5) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างบรรยากาศภายในห้องเรียน (1 คน)

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ปรางค์ว่า
มีประเด็นสำคัญที่ควรอภิปราย ดังนี้

ด้านการจัดเนื้อหาสาระ ระดับความคิดเห็นอันดับที่ 1 คือ มีการจัดเนื้อหาสาระสามารถ
นำไปประกอบอาชีพได้ อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนการสอนเน้นทางด้านฝึกทักษะ
อาชีพเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง ซึ่งสอดคล้องกับ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (2542 : 2) มาตรา 7 ระบุว่าใน
กระบวนการเรียนรู้ ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ
ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็น

ไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อื่นเป็นสากลตลอดจน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่ม สร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ของสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ หมวด 4 มาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษา ตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความ เหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ข้อ 5 ความรู้และทักษะในการ ประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ระดับความคิดเห็นอันดับที่ 1 คือ มีการจัดแบบ บูรณาการ โดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ ได้สัดส่วนสมดุลกัน อาจเป็นเพราะว่า การเรียนการสอนไม่จำเป็นที่จะต้องเรียนภายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวและการเรียนรู้ของนักเรียนควรที่จะมี การเรียนที่มีความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ สุพิน บุญชูวงศ์ (2530 : 73) ที่กล่าวไว้ว่า กิจกรรมที่นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมและทำให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ กิจกรรมการเรียน เป็นการออกแบบในการจัดประสบการณ์เพื่อให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนและมีความ เข้าใจต่อการเรียนในเรื่องนั้น ๆ นั้นเอง

ด้านสื่อการเรียนการสอน ระดับความคิดเห็นอันดับที่ 1 คือ ประสิทธิภาพของสื่อช่วยให้ ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อาจเป็นเพราะว่า การขาดแคลนงบประมาณการจัดซื้อของที่มี คุณภาพ ขาดการบำรุงรักษาและซ่อมแซม ตลอดจนการใช้งานที่ไม่ถูกวิธีทำให้เสื่อมคุณภาพเร็ว จึง ทำให้สื่อมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พิสุทธิ ชัยวงศ์ (2540 : 120) กล่าวไว้ว่า ระเบียบขั้นตอนต่าง ๆ ของราชการในการจัดซื้อวัสดุและครุภัณฑ์ต่าง ๆ ไม่เอื้ออำนวย มากนักในการให้ได้มาซึ่งวัสดุและครุภัณฑ์เหล่านั้นอย่างทันต่อความต้องการใช้งานก็จะต้องใช้ เวลาในการจัดซื้อนาน เริ่มตั้งแต่ในเรื่องของการพิจารณาคุณลักษณะของคอมพิวเตอร์ การประกวด ราคา การส่งและการรับมอบสินค้า ทำให้ไม่สามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ได้ตรงตามความ ต้องการของครู และทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วได้

ด้านการวัดผลและประเมินผล ระดับความคิดเห็นอันดับที่ 1 คือ มีการวัดและประเมินผล ภาคปฏิบัติ อาจเป็นเพราะว่า สถาบันในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นสถาบันที่มุ่งเน้นการ เรียนการสอนที่จะต้องฝึกปฏิบัติงานจริงเพื่อจะมีการนำวิชาชีพที่เรียนมานั้นไปปฏิบัติงานได้ใน ชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับ ฉญาติมา นุชแดง (2545 : 80) กล่าวไว้ว่า ครูผู้สอนได้เน้นความสำคัญ ของการประเมินผลการเรียนการสอนภาคปฏิบัติมาก เพราะการเรียนสายวิชาชีพ ต้องการให้

นักเรียนที่ทักษะวิชาชีพนำไปใช้งานได้โดยตรง การประเมินผลจึงต้องดูทั้งกระบวนการและผลงาน

ด้านการจัดบรรยากาศบรรยากาศการเรียนรู้ ระดับความคิดเห็นอันดับที่ 1 คือ มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้เป็นกันเอง อาจเป็นเพราะว่า การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เป็นสิ่งสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ภัคพิสิฐฐา เสนาสวัสดิ์ (2544 : 115) กล่าวไว้ว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครูช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 4 ครูมีการปฏิบัติเกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ข้อที่มีการปฏิบัติเกี่ยวกับ องค์ประกอบการจัดบรรยากาศการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอนำเสนอข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยเรื่อง ศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการจัดเนื้อหาสาระ ผู้สอนควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหาสาระ ที่เหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของผู้เรียน

1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการฝึกทักษะไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันของผู้เรียน รวมถึงควรมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยในการรักการอ่าน

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้สอนควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ที่สอน และควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล ผู้สอนควรจัดให้มีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนเพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในเรื่องนั้น ๆ และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล

1.5 ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ผู้สอนควรมีการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และมีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ปกครองได้ใกล้ชิดสถานศึกษาและผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ในแต่ละชั้นปี
- 2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ในแต่ละแผนกวิชา
- 2.3 ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย โดยเฉพาะเจาะจง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกพร แสงสว่าง. (2540). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และทักษะการทำงานร่วมกันในวิชา ส 305 โลกของเรา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค จิกซอร์กับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน บัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จุฬามาศ สดแสงจันทร์. (2540). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ที่สอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคสแตคกับการสอนปกติในรายวิชา ส 401 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ชัยพจน์ รักราม. (2542). แหล่งเรียนรู้เพื่อเป็นคณอรบรู้ ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน. ราชบุรี : หน่วยศึกษานิเทศ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5.
- ทิตนา เขมมฉนิ. (2542ก). "การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : CIPPA MODEL". วารสารครุศาสตร์, 27 (3), 1-17.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2544). ความเป็นครูไทย. กรุงเทพฯ : ก.พลพิมพ์.
- ประวิทย์ บึงสว่าง และคณะ. (2547). การพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเคมีที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดย ใช้มัลติมีเดีย เพื่อการศึกษาการทดลองทางเคมี. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- พิสุทธิ ชัยวงศ์. (2541). การศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ในการเรียนการสอนของครูวิทยาลัยเทคนิค สังกัดคณะกรมอาชีวศึกษา ในเขตการศึกษา 8. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ไพฑูริย์ สีนารัตน์. (2544). "พันธะและทักษะใหม่ของครู", แนวคิดและแนวปฏิบัติสำหรับครู มัธยมศึกษาเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. หน้า 6 และหน้า 11 - 12. พิมพ์ เดชะคุปต์และคณะ, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ภักพิสิฐฐา เสนาสวัสดิ์. (2544). การจัดการกระบวนการเรียนรู้ของครูช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 4. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2535). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- ราตรี อินกัน. (2544). ร่วมปฏิรูปการเรียนรู้กับครูต้นแบบ. กรุงเทพฯ : กองทุนรางวัลเกียรติยศแห่ง
วิชาชีพครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.
- เรณูวอล จุจันทร์. (2543). การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครู
หมวดวิชาภาษาไทยและหมวดวิชาวิทยาศาสตร์โรงเรียนในสหวิทยาเขตกรมหลวงประจักษ์-
ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม
: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ :
บริษัทแอล ทีพี เพรส จำกัด.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2542). ชุดกิจกรรมสำหรับผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายประถม) เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา.
- วิชาการ, กรม. (2539). หลักสูตรการเรียนการสอนแบบหน่วยบูรณาการ.
กรุงเทพฯ : กุรุสภา
- วิเศษ ชิมวงศ์. (2544). "การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ". วารสารวิชาการ,
10 (10), 27 - 33.
- สมาน อัสวภูมิและคณะ. (2539). ฐานรัฐชีวิต. อุบลราชธานี. คู่มือที่ 379.593 ส295
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). แนวคิดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน
คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). รายงานการสัมมนาระดมความคิด เรื่อง ระบบ
การบริหารจัดการเพื่อการจัดสรรทรัพยากรสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค.
- สุพิน บุญชูวงศ์. (2531). หลักการสอน. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชาครุศาสตร์
วิทยาลัยครูสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2543). เรียนรู้สู่กลุ่มมีอาชีพ. กรุงเทพฯ : ที.ที.พรินท์.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. (2543). แนวทางการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตาม
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อรทัย มูลคำและคณะ. (2542). การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : บริษัทที.พี. พรินต์ จำกัด

- อรุณี สติชัยภักติกุล. (2542). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต : บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- อ่ำวีวศึกษา, กรม. (2541). รายงานประจำปี 2540-2541 กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ครบรอบ 57 ปี กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- อำรุง จันทวานิช. (2542). การพัฒนาคุณภาพการศึกษา : แนวทางสู่การปฏิบัติเพื่อการพัฒนาประเทศ.
กรุงเทพฯ : เอกสารการวิจัย ว.ป.อ. รุ่น 41.

Butler, S. (1991). **The writing connection in Whole language practice and theory.** Needham
Heights: A Division of Simon & Schuster.

Johnson, David W. and Roger T. Johnson. **Circle of earning Cooperation in the Classroom.**
Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall 1989.

Krejcie, Robert .and Daryle W. Morgan. (1970). Determining sample size for research.
In Journal of Educational and Psychological Measurement, 14, 1978.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1
ตามความคิดเห็นของผู้เรียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ตามความคิดเห็นของผู้เรียน

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สแกนภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัยในสังกัดสถาบัน การอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ตามความคิดเห็นของผู้เรียน แบ่งเป็น 5 หัวข้อดังนี้

1. การจัดเนื้อหาสาระ
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. สื่อการเรียนการสอน
4. การวัดผลและประเมินผล
5. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

3. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลจะเป็นความลับและนำไปใช้เฉพาะการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น

ลงชื่อ.....

(.....)

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบสอบถาม

นางโฉมทัศนีย์ ดวงทวี

นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 15 ปี 15 ปี
 16 ปี 17 ปี
 18 ปี มากกว่า 18 ปี

3. นักเรียนกำลังศึกษาอยู่แผนก

ช่างอุตสาหกรรม
 พาณิชยการ

4. นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ชั้นปี

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปี 1 (ปวช.1)
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปี 2 (ปวช.2)
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปี 3 (ปวช.3)

5. นักเรียนเรียนอยู่วิทยาลัย

วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี
 วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร
 วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ
 วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการ
อาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ตามความคิดเห็นผู้เรียน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อคำถามแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “การ
พิจารณา” ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

-
- + 1 ข้อคำถามมีความสอดคล้อง
0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง
- 1 แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้อง
-

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	การพิจารณา		
	+ 1	0	- 1
การจัดเนื้อหาสาระ			
1. มีการจัดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ.....
2. จัดได้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน.....
3. มีการจัดเนื้อหาสาระตามความต้องการของตลาดแรงงาน.....
4. มีการจัดเนื้อหาสาระสามารถนำไปประกอบอาชีพได้.....
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหาสาระ.....
6. จัดได้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น.....
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
1. สอดคล้องกับเนื้อหาเวลาและผู้เรียน.....
2. สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของการเรียน.....
3. มีการฝึกทักษะสามารถนำไปประกอบอาชีพได้.....
4. เหมาะสมกับบุคลิกภาพของผู้เรียน.....
5. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามให้ผู้เรียน.....
6. พัฒนาให้ผู้เรียนคิดและแก้ปัญหาเป็น.....
7. นำความรู้ที่ได้จากการฝึกทักษะไปประยุกต์ใช้จริงได้.....
8. ส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่าน.....
9. มีการจัดแบบบูรณาการ โดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ ได้สัดส่วนสมดุลกัน.....
10. มีการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น.....

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การพิจารณา

+ 1

0

- 1

สื่อการเรียนการสอน

1. มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา.....
2. มีการใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์.....
3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ.....
4. สื่อการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ.....
5. ประสิทธิภาพของสื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....
6. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเป็นสื่อการเรียน.....

การวัดและประเมินผล

1. มีการวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ.....
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล.....
3. มีการติดตามผลการวัดและประเมินผลเพื่อใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน.....
4. มีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน.....
5. มีการให้ผู้เรียนประเมินตนเอง.....

การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

1. สภาพห้องเรียนมีความเหมาะสมกับวิชาที่เรียน.....
2. มีการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้.....
3. มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้เป็นกันเอง.....
4. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้.....
5. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน.....
6. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เหมือนเป็นบ้านของผู้เรียน.....
7. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น.....
8. มีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา.....
9. มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรมกับชุมชน.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง โปรดระบุมุมความคิดเห็นอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในแบบสอบถามโปรดเขียนลง..... ด้านล่าง

1. การจัดเนื้อหาสาระข้อเสนอแนะ คือ

- 1.1
- 1.2
- 1.3
- 1.4

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนข้อเสนอแนะ คือ

- 2.1
- 2.2
- 2.3
- 2.4

3. สื่อการเรียนการสอนข้อเสนอแนะ คือ

- 3.1
- 3.2
- 3.3
- 3.4

4. การวัดและประเมินผลข้อเสนอแนะ คือ

- 4.1
- 4.2
- 4.3
- 4.4

5. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ข้อเสนอแนะ คือ

- 5.1
- 5.2
- 5.3
- 5.4

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1
ตามความคิดเห็นของผู้เรียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ตามความคิดเห็นของผู้เรียน

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ตามความคิดเห็นของผู้เรียน แบ่งเป็น 5 หัวข้อดังนี้

1. การจัดเนื้อหาสาระ
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. สื่อการเรียนการสอน
4. การวัดผลและประเมินผล
5. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

3. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร คุรุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผู้วิจัยขอรับรองว่า ข้อมูลจะเป็นความลับและนำไปใช้เฉพาะการวิจัยในครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบสอบถาม

นางโจมทัศน์ี ดวงทวี

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาบริหารการศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 15 ปี 15 ปี
 16 ปี 17 ปี
 18 ปี มากกว่า 18 ปี

3. นักเรียนกำลังศึกษาอยู่แผนก

- ช่างอุตสาหกรรม
 พาณิชยการ

4. นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ชั้นปี

- ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปี 1 (ปวช.1)
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปี 2 (ปวช.2)
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปี 3 (ปวช.3)

5. นักเรียนเรียนอยู่วิทยาลัย

- วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี
 วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร
 วิทยาลัยการอาชีพนวมินทร์ราชูทิศ
 วิทยาลัยการอาชีพกาญจนาภิเษกหนองจอก

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
9. มีการจัดแบบบูรณาการ โดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ ได้สัดส่วนสมดุลกัน....
10. มีการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น.....
สื่อการเรียนการสอน					
1. มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา.....
2. มีการใช้สื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับจุดประสงค์.....
3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ.....
4. สื่อการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ.....
5. ประสิทธิภาพของสื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....
6. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างเป็นสื่อการเรียน.....
การวัดและประเมินผล					
1. มีการวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ.....
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล.....
3. มีการติดตามผลการวัดและประเมินผลเพื่อใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน.....
4. มีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน.....
5. มีการให้ผู้เรียนประเมินตนเอง.....
การจัดบรรยากาศการเรียนรู้					
1. สภาพห้องเรียนมีความเหมาะสมกับวิชาที่เรียน.....
2. มีการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้.....
3. มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้เป็นกันเอง.....
4. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้.....
5. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียน.....
6. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เหมือนเป็นบ้านของผู้เรียน.....
7. มีการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น.....
8. มีการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา.....
9. มีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรมกับชุมชน.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง โปรดระบุความคิดเห็นอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในแบบสอบถามโปรดเขียนลง.....ด้านล่าง

1. การจัดเนื้อหาสาระข้อเสนอแนะ คือ

- 1.1
 1.2
 1.3
 1.4

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนข้อเสนอแนะ คือ

- 2.1
 2.2
 2.3
 2.4

3. สื่อการเรียนการสอนข้อเสนอแนะ คือ

- 3.1
 3.2
 3.3
 3.4

4. การวัดและประเมินผลข้อเสนอแนะ คือ

- 4.1
 4.2
 4.3
 4.4

5. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ข้อเสนอแนะ คือ

- 5.1
 5.2
 5.3
 5.4

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบ

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและ
หนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. นายชินนทร์ ปิ่นทอง

2. นายเด่นดวง คำตรง

3. นายบุญเลี้ยง อบแสงทอง

4. นายพันธ์ศักดิ์ สุนทรวงษ์

5. นางสุนัน จันทรโมลี

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ

รองผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ

รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง

หัวหน้าแผนกเลขานุการ วิทยาลัยบริหารธุรกิจและ

การท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร

ที่ ศธ.0564.14/พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 ตุลาคม 2552

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายชนินทร์ ปิ่นทอง (ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโฉมทัศนีย์ ดวงทวี นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัยในสังกัด
สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ตามความคิดเห็นของผู้เรียน” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.हररया ศิวรักรษ์	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง	กรรมการ
3. ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด บัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มี
ความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรง
เชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ที่ ศธ.0564.14/ พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 ตุลาคม 2552

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายเด่นดวง คำตรง (ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโฉมทัศน์ี ดวงทวี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ตามความคิดเห็นของผู้เรียน" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.हरรรษา ศิวรักษ์	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.เปรมสุรีย์ เชื่อมทอง	กรรมการ
3. ผศ.ดร.สรายุทธ์ เสรษฐชูขจร	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด มหาวิทยาลัยเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เสรษฐชูขจร)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ที่ ศธ.0564.14/พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 ตุลาคม 2552

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายบุญเลียง ออบแสงทอง (รองผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโฉมทัศนีย์ ดวงทวี นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัยในสังกัด
สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ตามความคิดเห็นของผู้เรียน" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.हरรรษา สิวรัถย์	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง	กรรมการ
3. ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด บัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มี
ความรู้ความสามารถทางด้านการทำงานวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรง
เชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ที่ ศธ.0564.14/ พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 ตุลาคม 2552

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายพันธุ์ศักดิ์ สุนทรวงษ์ (รองผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโสมทัศนีย์ ดวงทวี นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัยในสังกัด
สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ตามความคิดเห็นของผู้เรียน" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.हरรรษา ศิวรักษ์	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง	กรรมการ
3. ผศ.ดร.สราวุธ เศรษฐขจร	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด บัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มี
ความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรง
เชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สราวุธ เศรษฐขจร)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ที่ ศธ.0564.14/ พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 ตุลาคม 2552

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสุนัน จันทรมโกลี (หัวหน้าแผนกเลขานุการ วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางโฉมทัศนีย์ ดวงทวี นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัยในสังกัด
สถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ตามความคิดเห็นของผู้เรียน” โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.हरรรษา ศิวรักษ์	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.เปรมสุริย์ เชื้อมทอง	กรรมการ
3. ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด บัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มี
ความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรง
เชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ภาคผนวก ค

หนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือแบบสอบถาม

ที่ ศธ 0564.14/ 375

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

2 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ

ด้วย นางโฉมทัศนีย์ ดวงทวี เป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ตามความคิดเห็นของผู้เรียน" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.หรรษา ศิวรักษ์	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง	กรรมการ
3. ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	กรรมการ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลและทดลองใช้เครื่องมือวิจัย ณ หน่วยงานของท่าน มหาวิทยาลัยจึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านเพื่อให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์เพื่อทำการวิจัยต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สรายุทธ์ เศรษฐขจร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

โทรสาร 0-2890-1786

ที่ ศธ.0564.14 /371

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

2 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี

ด้วย นางโฉมทัศนีย์ ดวงทวี นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
วิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ตามความคิดเห็นของผู้เรียน" โดยมี
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.हरรรษา ศิวรักษ์	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง	กรรมการ
3. ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	กรรมการ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้เครื่องมือวิจัย ณ
หน่วยงานของท่าน มหาวิทยาลัยจึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านเพื่อให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลในการ
ทำสารนิพนธ์เพื่อทำการวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)
รองอธิการบดี ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ที่ ศษ.0564.14 / 372

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

2 พฤศจิกายน 2552

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร

ด้วย นางโฉมทัศนีย์ ควงทวี เป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัยในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1 ตามความคิดเห็นของผู้เรียน" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. รศ.हरรรษา ศิวรักษ์	ประธานกรรมการ
2. ผศ.ดร.เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง	กรรมการ
3. ผศ.ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร	กรรมการ

การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลและใช้เครื่องมือวิจัย ณ หน่วยงานของท่าน มหาวิทยาลัยจึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านเพื่อให้นักศึกษาได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์เพื่อทำการวิจัยต่อไป
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2473-7000 ต่อ 1810

ภาคผนวก ง

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

คะแนน +1 สำหรับข้อคำถามที่แน่ชัดว่ามีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1

คะแนน 0 สำหรับข้อคำถามที่ไม่แน่ชัดว่ามีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1

คะแนน -1 สำหรับข้อคำถามที่แน่ชัดว่าไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร 1

ตอนที่ 1 ด้านการจัดเนื้อหาสาระ

ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
1.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
1.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
1.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
1.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
1.5	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
1.6	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
ค่าเฉลี่ยรวม						4.67	0.93

ตอนที่ 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
2.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2.6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2.7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2.8	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
2.9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
2.10	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
ค่าเฉลี่ยรวม						4.80	0.96

ตอนที่ 3 ด้านสื่อการเรียนการสอน

ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
3.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3.2	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8
3.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
3.6	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
ค่าเฉลี่ยรวม						4.67	0.93

ตอนที่ 4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
4.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
4.2	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8
4.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
4.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
4.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
ค่าเฉลี่ยรวม						4.80	0.96

ตอนที่ 5 ด้านการจัดบรรยากาศการเรียนรู้

ข้อ	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่					$\sum R$	IOC
	1	2	3	4	5		
5.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5.6	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8
5.7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
5.8	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8
5.9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1
ค่าเฉลี่ยรวม						4.78	0.96

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางโลมทศนี ควงทวี
วัน เดือน ปีเกิด	20 ตุลาคม 2505
สถานที่เกิด	เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	4 ซอยรามอินทรา 32 แยก 10 แขวงท่าแร้ง เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2525 จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ฯ พ.ศ.2527 จบการศึกษาคหกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ฯ พ.ศ.2548 ประกาศนียบัตรบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พ.ศ.2528 อาจารย์ 1 วิทยาลัยสารพัดช่างศรีสะเกษ อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ พ.ศ.2531 อาจารย์ 1 วิทยาลัยสารพัดช่างราชบุรี อ.เมือง จ.ราชบุรี พ.ศ.2540 อาจารย์ 2 วิทยาลัยการอาชีพกาญจนภิเษกหนองจอก เขต หนองจอก กรุงเทพ ฯ ปัจจุบัน ครูชำนาญการ วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ เขต บึงกุ่ม กรุงเทพ ฯ